Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты! 43-дахи жэлээ гарана.

БУРЯАД ҮНЭН

КПСС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

№ 172 (11158) | 1966 оной июлиин 22, пятница | Сэн 2 мүнгэн

КОММУНИСТ—ХҮМҮҮЖҮҮЛЭГШЭ

Үргэн олониитын дунда соёл сурталай, хүмүүжүүлгын хүдэлмэри саг үргэлжэ ябуулха, тэрэнэй онол аргые һайжаруулжа байха гээшэ манай партиин ленинскэ ёһо заншал юм. Ажалшадые политическэ талаарнь гэгээрүүлхэ, хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ В. И. Ленин тон ехэ анхаралаа хандуулдаг һэн. Энэ хадаа коммунистнуудай урдаа табиһан зорилгонуудаа амжалтатайгаар шиидхэхэ арга нүхэсэлнүүдэй нэгэниинь болоно.

Тиимэһээ КПСС-эй Устав соо заагдаһанай ёһоор партиин политикые үргэн олониитэдэ саг үргэлжэ тайлбарилан ойлгуулха, ажалшадые коммунис ёһоор хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ эдэбхитэйгээр хабаадалсаха гээшэ коммунистнуудай гол уялгануудай нэгэн.

Манай партиин энэ эрилтэ КПСС-эй XXIII сьездэ хэһэн партиин Центральна Комитедэй Тоосоото элидхэл соо ээлхэ һууряа эзэлһэн байна. **«Үзэл сурталай хүдэлмэри хадаа энэ талаар партийна ажал ябуулга эрхилдэг лэ мэргэжэлтэдэй хэрэг мүн гэжэ тоолодог алдуута һаналһаа эрид шууд арсаха хэрэгтэй. Иимэ һанал бодол партиин уг заншалда зүришэдэг, үзэл сурталай талаар тэрэнэй үзүүлдэг нүлөө бага болгодог гэзшэ. Үзэл сурталай хүдэлмэри хадаа манай бүхы партиин, бүхы коммунистнуудай хэрэг мүн. Олониитэдэ үзэл сурталай хэды шэнээн нүлөө үзүүлэгдэхэ, агитаци болон пропагандын бүхы хүдэлмэриин али ехэ аша үрэтэй байханъ партиин гэшүүдэй, хүтэлбэрилэгшэдэй өөһэдынь хэр зэргэ жэшээ харуулжа байһанһаа сэхэ дулдыдадаг гэжэ бидэнэр хододоо һанажа ябаха ёһотойбди»** гэжэ тэндэ хэлэгдэнэ.

Зүгөөр бусад нүхэдөө хүмүүжүүлхэ моральна эрхэеэ коммунист хадаа үйлэдбэри дээрэ, ниитын ажалда, ажаһуудалдаа өөрынгөө һайн жэшээгээр олодог гээшэ. Энэмнай ямар хүн бэ, ямар һайн юумэндэ маанадаа һургажа шаданаб, ямар һайн жэшээ харуулнаб гэжэ коммунистын хойноһоо хажуудаиь хүдэлдэг нүхэдынь хаража, адаглажа ябадаг ха юм.

Зэдын аймагай «Октябрьский» совхоздо Анна Галямова һаалишанаар ажалладаг юм. Залуу коммунист, байгша оной эхеэр партиин гэшүүн болоһон. Һаалишан хүмби гэжэ ганса малаа хараад ябадаг бэшэ. Гүүртыигээ коллективэй дунда ойлгууламжын ехэхэн хүдэлмэри ябуулдаг. Партиин гэшүүндэ кандидат байхадаа агитатораар томилогдожо, энэ дзабаряа оролдосотойгоор дүүргэдэг байгаа. Үдэр бүри газетэ уншадаг, ажал хэрэг тухайгаа хөөрэлдөө үнгэргэдэг, һаалишадай мүрысөөнэй дүн гаргажа байдаг. Ажал дээрээ һайн амжалта туйлажа, ажаһуудалдаа һайн жэшээ харуулжа, хүн нүхэдтөө хүндэтэй болоһон. Тиимэл дээрэһээнь нүхэр Галямовагай партиин гэшүүндэ абтахадаиь, хамта хүдэлдэг коммунистнарынь тэрэнээ партгруппоргоор һунгаһан байна.

Мүнөө Зарубинэй һаалиин гүүртынхид коммунис ажалай нэрэ зэргэдэ хүртэнхэй. Һү абалгаараа совхоз соогоо түрүүлжэ ябаһаар. Энээндэ коммунист Галямовагай хүтэлбэрилдэг партийна бүлэгэй, эндэхи коммунистнарай үүргэнь тон ехэ. Манай хүмүүжүүлэгшэ гэжэ Анна Галямова тухай залуу һаалишад дэмы бэшэ хэлсэдэг болонхой. Энэ хадаа коммунистын ажалай үндэр сэгнэлтэ болоно. Хараалһан, зориһондоо хүрэхын тула үсэд нэтэрүүгээр оролдодог, үнэр баян сэдьхэлтэйгээр хүн нүхэдтөө хандадаг, хэрэгтэй болоходо тэдэнэртээ шанга эрилтэ табидаг хадаал, залуу коммунист нүхэдтөө хүндэлүүлжэ ябана бшуу.

Нүхэр Галямова мэтэ коммунистнар манайда олон. Тэдэнэй онсо өөһэдынь шэнжэ шанар гэбэл, үйлэдбэри тухай, хүн зоной ажабайдал, ажаһуудал болон ажал хүдэлмэри тухай ходоо һанаата бэлжо, үнэн зүрхэнһөө оролдожо ябадаг ушар болоно. Тэдэнэр коллективээ һайн мэдэдэг, хэрэгтэй болболнь нүхэдтөө туһалдаг, тэдэнэй баяр—минии баяр, тэдэнэй гашуудал—минии гашуудал гэжэ тоолодог заншалтай.

Ниитын дунда саг үргэлжэ хүдэлхэ, ажалшадые хүмүүжүүлхэ хүндэтэ уялга өөһэдынгөө гэшүүдтэ даалгаха үедөө партимнай энэ талаар бүри ехэ эрилтэ хүтэлбэрилхы кадрнуудта табидаг байна. Партийна, советскэ, профсоюзна эмхинүүдэй хүтэлбэрилэгшэдһөө гадна, мүн ажахын бүхы хүтэлбэрилэгшэдэй урда иимэ эрилтэ табигдана. Ойлгосотой ха юм. Хүтэлбэрилэгшэ бүхэн, илангаяа коммунист бүхэн, хүмүүжүүлэгшэ байха зэргэтэй.

Мухар-Шэбэрэй аймагай «Знамя Ленина» колхозой гэшүүд өөрынгөө түрүүлэгшэ Цырендондок Семенович Семеновые хүндэлдэг. Колхозникуудай оролдосотойгоор ажалладагта, артелиин ажахын жэлһээ жэлдэ урган хүгжэжэ байһанда колхозой хүтэлбэрилэгшын үүргэнь тон ехэ. Хүтэлбэрилэгшэ һэн туладаа, нүхэр Семенов хүн зоной дунда ехэхэн хүмүүжүүлгын хүдэлмэри ябуулдаг байна. Һүүлэй үедэ КПСС-эй XXIII сьездын дүнгүүд тухай, артелиин ажахы хүгжөөхэ табан жэлэй түсэб тухай хэдэн лекци, хөөрэлдөөнүүдые бригадануудаараа ябажа үнгэргэбэ. Хооһон захиралтаар бэшэ, харин халуун үгөөрөө, хүн зоной ажаллахада, амархада зохид эрхэ байдал хангаха тухайда партийна анхарал хандуулдагаараа нүхэр Семенов хүн зондоо хүндэтэй ха юм. Тэрээнтэй хөөрэлдэжэ, али нэгэн зүбшэл абахын тула колхозникууд дуратайгаар ерэдэг, айжа холодожо ябадаггүй.

Хоёр жэшээ. Хоёр коммунистнуудые эндэ дурдабабди. Нэгэниинь һаалиин гүүртэдэ ажаллана, һаяхан коммунист болоһон. Нүгөөдэнь республика соогоо томохон ажахынуудай нэгые хүтэлбэрилнэ, үнинэй коммунист. Тэдэнэр ажалшадай дунда хүмүүжүүлгын хүдэлмэри ябуулха гээшэ коммунист бүхэнэй хүндэтэй, харюусалгатай уялга гэжэ тоолодог байна.

КПСС-эй XXIII сьезд коммунис байгуулалтые үргэн далайсатайгаар ябуулха тушаа совет арадай үмэнэ ехэ зорилгонуудые табиһан байна. Партийна организацинуудай уялга гэбэл, хото, хүдөөгэй ажалшан бүхэндэ табан жэлэй түсэб тайлбарилжа үгэхэ, арадай ажахые хүгжөөхэ түсэбэй дүүргэлтэ тэрэнэй хүсэлэл оролдолгоһоо дулдыдаха байна гэжэ ойлгуулха хэрэг болоно. Тиихын тула коммунист бүхэн эмхидхэгшэ, хүмүүжүүлэгшэ байха ёһотой.

ЧИМКЕНТСКЭ ОБЛАСТЬ ГҮРЭНДЭ ОРООҺО ХУДАЛДАХА ТҮСЭБӨӨ ДҮҮРГЭБЭ

Чимкентскэ областиин хүдөөгэй ажалшад партиин XXIII съездын болон КПСС-эй ЦК-гай мартын Пленумэй шиидхэбэринүүдые хүсэндэнь хүргэжэ байхадаа, орооһо тарил үйлэдбэрилгые ехэ болгожо шадаад, гүрэндэ орооһо худалдаха түсэбөө бүхы түрэлөөрнь (кукурузаһаа бэшээрнь) дүүргэбэ.

Июлиин 15 болотор тус областиин колхозууд, совхозууд тогтоогдомол түсэбһөө гадуур 100 мянган тонно таряа худалдаа. Гүрэндэ талха таряа худалдалга үргэлжэлһөөр.

ҺҮРИНҮҮД ЖЭРЫЛДЭНЭ

Үбһэ хуряалгын харюусалгатай хүдэлмэриие эмхидхэл һайнтайгаар, богонихон болзоото дүүргэхэеэ Бэшүүрэй «Дружба» колхозойхид эрмэлзэнэ. Колхозой табан отделенидэ зургаа-зургаан бригаданууд байгуулагдажа, үдэр ерэхэ бүри эршэ орон ажаллажа байнхай. Үбһэ хуряалгын бүхы хүдэлмэри жэгдэ ябуулагдана. Сабшалга, тармалга, һурилэлгэ зүбөөр эмхидхэһэнэй ашаар шанартай һайн үбһэн абтана.

Георгий Сафоновой даадаг дүрбэн звенонуудһаа бүридэһэн бригадын ажал хүдэлмэри илангаяа эмхидхэл һайнтай, бүтээсэ ехэтэй. Тус бригада 16 гектарай ногоо һурилжэ, 150 центнер эрхим шанартай үбһэ хуряаба.

П. САФОНОВА,
Бэшүүрэй «Дружба» колхозой бухгалтер.

Сүүдхэдээ гурба дахин

Гүрэндэ һү худалдаха хахад жэлэйнгээ түсэб амжалтатайгаар дүүргэһэн «Восход» колхоздо КПСС-эй Улаан-Үдын райкомой ба гүйсэдхэхэ комитедэй дамжуулгын Улаан туг һаяхан барюулагдаба. Тус ажахы үбэл, хабарай сагта тэжээлээр хомор байбашье һаа, үнеэдэ хожорооhoгүйн тула нилээд оролдолго гаргажа, хахад жэлэйнгээ түсэб 105 процент дүүргэжэ шадаһан байна. Һаалишад Е. Калашникова, М. Русина, А. Русина гэгшэд үнеэн бүриһөө 900 үлүүгэй литр һү һаажа, түсэбүүдээ урдшалан дүүргэв.

Мүнөө үедэ колхозой һаалишад шэнэ амжалта туйлахаар эрмэлзэнэ. Гүүртын үнеэд үдэр һунигүй адуулагдажа, сүүдхэдээ гурба дахин һаагдана.

З. ТЭЛИН.

СССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМДЭ

Хэлхеэ холбооной, телевидениин болон радиодамжуулгын хэрэгсэлнүүдые хүгжөөхэ талаар долоон жэлэй түсэбэй даалгабаринуудые амжалтатайгаар дүүргэһэнэйнгээ түлөө СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй 1966 оной июлиин 18-най Указаар СССР-эй Хэлхеэ холбооной министерствын предприятинууд болон организацинуудай хүдэлмэрилэгшэд СССР-эй орденууд болон медальнуудаар шагнагдаа. Тэрэ тоодо **Буряадай АССР-һээ:**

ЛЕНИНЭЙ ОРДЕНООР

Железняков Андрей Миронович—хэлхеэ холбооной Улаан-Үдын эксплуатационно-техническэ узелай монтер.

АЖАЛАЙ УЛААН ТУГАЙ ОРДЕНООР

Булах Вера Васильевна—Улаан-Үдын телефонно-телеграфна станциин цехэй начальник.

Цыдыпов Гарма Лубсанович—хэлхеэ холбооной Петропавловска эксплуатационно-техническэ узелай монтер.

«ХҮНДЭЛЭЛЭИ ТЭМДЭГ» ОРДЕНООР

Артамонова Фетинья Федоровна—хэлхеэ холбооной Захааминай районно узелай телефонистка.

Беликов Алексей Иннокентьевич—хэлхеэ холбооной Хориин эксплуатационно-техническэ узелай монтер.

Белоусова Анна Григорьевна—хэлхеэ холбооной Яруунын районно узелай телефонистка.

Булдаев Цырен Данилович—Улаан-Үдын почтамтын начальник.

Доржиева Раиса Будаевна—Улаан-Үдын почтамтын оператор.

Колмаков Иван Николаевич—«Связьстрой-6» гэжэ трестын барилга-хабсаралгын управлениин мастер.

Крылова Галина Николаевна—Улаан-Үдын телеграфно-телефонно станциин начальник.

Шангинова Хорло Дансарановна—хэлхеэ холбооной Түнхэнэй районно узелай почтальон.

Шейкин Виталий Григорьевич—хэлхеэ холбооной управлениин начальник.

«АЖАЛАЙ ГАБЬЯАГАЙ ТҮЛӨӨ» МЕДАЛЯАР

Будник Олег Романович—радиоцентрэй цехэй начальник.

Гайнулин Гарфей Минапович—12-дохи кабельна магистралиие ашаглаха управлениин районой инженер.

Жиракова Варвара Петровна—хэлхеэ холбооной Мухар-Шэбэрэй районно узелай телефонистка.

Карабанова Фаина Ивановна—хэлхеэ холбооной Баргажанай районно узелай телефонистка.

Руднев Дмитрий Федорович—хэлхеэ холбооной транспортна конторын жолоошон.

Сокольникова Анна Ивановна—хэлхеэ холбооной Кабанска районно узелай телефонистка.

Эпов Михаил Яковлевич—хэлхеэ холбооной Улаан-Үдын эксплуатационно-техническэ узелай участогай начальник.

«АЖАЛДАА ШАЛГАРҺАНАЙ ТҮЛӨӨ» МЕДАЛЯАР

Банзаракцаева Долгор Юможаповна—хэлхеэ холбооной Зэдын районно узелай ахалагша оператор.

Загалюк Мария Ивановна—Улаан-Үдын почтамтын почтальон.

Зиновьев Николай Яковлевич—Улаан-Үдэ городой радио-дамжуулгын узелай монтер.

Комарова Екатерина Никифоровна—хэлхеэ холбооной Хяагтын районно узелай почтальон.

Цырендоржиев Рыгден Цыдендоржиевич—хэлхеэ холбооной Хориин районно узелай почтальон.

Якимов Алексей Яковлевич—Улаан-Үдын телеграфно-телефонно станциин монтер.

Петр Степанович Лазовой Сэлэнгын совхоздо луговодоор ажалладаг. Үбһэ хуряалгашадай сабшаландань ерэхэдэ тэрэ оньһото техникыень заһабарилдаг хүн болонхой.

Зураг дээрэ: П. Лазовой.

А. ДЕРИГЛАЗОВАЙ фото.

Зэдын комбинадай горнягууд өөһэдынгөө һайндэрые ехэхэн бэлэгтэйгээр угтаһан байна. Тус комбинат байгша оной I кварталда оронай үнгэтэ металлургиин министерствын предприятинуудай дунда дэлгэрһэн социалис мүрысөөндэ түрүү һуури эзэлжэ, тус министерствын болон үнгэтэ металлургиин хүдэлмэрилэгшэдэй профсоюзай ЦК-гай дамжуулгын Улаан тугта хүртэһэн байгаа.

Комбинат үнгэрһэншье кварталда эршэ хүсэеэ һуладханагүй ажаллажа, мүн лэ түрүү һууридэ гараһан байна. Тиигэжэ абаһан Улаан тугаа дахинаа бариха зуураа, 32000 түхэригэй мүнгэн шанда хүртэбэ. 1966 оной түрүүшын хахад жэлэй түсэб бүхы дээрэнь үлүүлэн дүүргэв. Тиихэдээ түсэбһөө гадуур 88.000 түхэригэй олзо доход оруулһан байха юм.

Гадна комбинадай үйлэдбэри дээрэ эмхидхэлэй техническэ 32 хэмжээ ябуулганууд нэбтэрүүлэгдэһэн байна. Тэдэнь 15.000 түхэригэй арьбалалта үгөө.

Ажалдаа эрхим амжалта туйлаһанай түлөө энэ комбинадай хүдэлмэришэдтэ хүртөөгдэһэн дээдын хайра — орден, медальнуудые олон хүнүүдтэ барюулалга һаяхан болоо. Тэдэнэй тоодо: Холтосон руднигай бригадир А. В. Кузьминых, комбинадай директор Г.-Ж. Б. Баиров гэгшэдтэ Ленинэй орден, үрэмдэлгын станогой машинист И. А. Полютов, комбинадай главна инженер И. П. Чепурин гэгшэдтэ «Ажалай Улаан Тугай» орден барюулагдаба.

САЯНҺАА ВИТИМ ХҮРЭТЭР

УЛААН ТУГАА АЛДАНАГҮЙ

А. БУТИН.

Закаменск.

7-дохи СМУ-гай дүршэлтэ токарь Ефим Парамонович Жарников—ямаршье орёо нарин ажал хэжэ шадаха алтан гартай хүнүүдэй нэгэн юм.

Энэ нүхэрнай эдэ үдэрнүүдтэ целлюлозно-картонно комбинадай гол корпусой шухаг хэрэгсэлнүүдые айхабтар бэрхээр бэлдэжэ байна. Халаанайнгаа даабарине 160—180 процент дүүргэнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: токарь Ефим Парамонович Жарников.

А. ШУЛУНОВОЙ фото.

ШЭНЭ ТОСХОН

Улаан-Үдын аэрофлодой хүдэлмэрилэгшэдэй ажаһуудаг Сокол гэжэ тосхоной шэнжэ улам гоё, болбосон түхэлтэй болгогдоно.

Аэропортын вокзалые тойруулан элдэб олон сэсэг набша үнгэ буляалдан, һайхан үнэр хангалтуулна. Вокзалай дэргэдэ зохёогдоһон гражданска авиациин промышленностиин амжалта туйлалтануудые харуулһан стенд хүнүүдэй анхарал ехээр татана.

Вокзал ошодог харгы асфальтаар хушагдажа, елүүр шэнгеэр елын һуунагтана. Тэрэнэй хоёр хажуугаар энэ жэлдэ модод олоор һуулгагдан жэрылдэнэ.

Д. ДАШИЕВ.

Түмэр замшадай үдэрые угтуулан

ХЭХЭ АЖАЛАА ТОДОРХОЙЛНО

Манай республикын Мысовая станциин депогой машинистнүүд Брянск станциин машинист нүхэр Цветковой үүсхэл дэмжэжэ, тус тустаа социалис уялга абажа эхилээ. Эгээл түрүүлэн тусхай уялга абаха мэдүүлгэ нүхэр Торженелих гэгшэ бариба. Геннадий Иванович Торженелих деподо хэдэн жэлэй туршада ажаллана. Түрүү машинистнүүдэй нэгэн. Табан жэл соо түмэр зам горитойгоор хүгжөөгдэхэ, шэнэ техникээр зэбсэглэгдэхэ. Тэрэниие хангахын тула бэлэдхэлтэй мэргэжэлтэд, хүдэлмэрилэгшэдэй хэрэгтэй болохые мэдэрһэн нүхэр Торженелих табан жэлэй өөрын тусхай уялга абаба. Хүдэлмэришэн-залуушуулай үдэшын һургуулида һуралсажа, 10 класс дүүргэхэ, машинистын туһалагшые машинистын мэргэжэлдэ, кочегарые машинистын туһалагшын мэргэжэлдэ һургаха, локомотиваа зүбөөр харууһалха, ашаглаха гэжэ тэрэ хараална. Мүн табан жэл соо 60 тонно түлишэ алмаха, поезднуудай ябаха график наринаар сахиха, коллективэйнгээ ниитын ажабайдалда эдэбхитэйгээр хабаадалсаха уялга абанхай.

Бэлэдхэлтэй машинистнүүдэй нэгэн Игорь Александрович Лашкевич мүн лэ иимэрхүү уялга абаба. Михаил Данилович Качин табан жэл соо 65 тонно дизельнэ түлишэ алмаха, түмэр замай техникум дүүргэхэ, 1-дэхи классай машинистын үнэмшэлгэтэй болохые хараална. Владимир Михайлович Стригин электровозой машинистын мэргэжэл шудалха, 65 тонно түлишэ алмаха тухайгаа мэдүүлээ.

Депогой бусад машинистнүүд түрүүшүүлэй жэшээгээр өөрын тусхай уялга абажа байна.

— Түрүүшүүлэй гаргаһан үүсхэл ехэ удха шанартай. Түмэр замай транспортын хүдэлмэри һайжаруулха хүсэл эрмэлзэлгэтэй машинистнүүд өөһэдын тусхай уялга абажа, табан жэлэй түсэб бэелүүлхээр бэлэн байһан, бэелүүлжэ эхилһэн тухайгаа тэдэнэр мэдүүлнэ,—гэжэ депогой партийна организациин секретарь Г. И. Беломестнов хөөрэнэ.

Нүхэр Беломестнов, депогой начальник нүхэр Н. П. Степанов түрүү машинистнүүдээ магтажа, ажал хэрэгээрнь омогорхоно. Депогой олонхи машинистнүүд үнгэрһэн жэлэй даабари амжалтатайгаар дүүргэһэн байха. Жэлэй эхинһээ хойшо нэрэтэй солотойгоор ажаллана. Машинистнүүд һүүлшын хоёр һара соо 50 тонно дизельнэ түлишэ алмаа. Машинистнэр М. Д. Качин жэлэй эхинһээ хойшо 14072 килограмм, В. Колесников 12059 килограмм түлишэ алмажа шадаа. Локомотивай машинистнүүд В. Стригин, И. Лашкевич, паровоз жолоодогшо П. Я. Кулик болон бусад хэдэ мянган килограмм түлишэ алмаа.

Депогой коллектив түмэр замшадай заншалта һайндэртэ бэлдэжэ байнхай. Тэдэнэр абаһан уялгаяа дүүргэхэ талаар түрүүшын алхам хэжэ, һайндэрөө ажалай бэлэгтэйгээр угтаха гэжэ мүрысэжэ байна.

А. ХАЛТУЕВ.

ЭЗЭРХЭГ ТҮРИМХЭЙ ЯБУУЛГЫЕ ДАРЫ БОЛЮУЛХА!

ТАШКЕНТ. Вьетнамай уласхоорондын үдэрые, мүн Вьетнам тушаа Женевскэ хэлсээнэй баталагдаһаар 12 жэлэй ойе Узбекистанай ниислэлэй ажалшад бүхы түрүү үзэл бодолто хүн түрэлтэнтэй хамта үргэнөөр тэмдэглэнэ. Энэ гайхамшагта үдэртэ зорюулагдажа митингнүүд, суглаанууд болоо.

Ташкентын бүд нэхэлгын комбинадта митинг боложо, аашалалдаһан американ эзэрхэг түримхэйшүүлэй амыень татаха, Женевскэ хэлсээ наринаар сахихыень тэдэниие баадхаха гэһэн эрилтэ хээ.

Университедэй студентнүүд — Вьетнамай залуу хүбүүд Нгуен Хонг Чау, Нгуен Саун Нгуена гэгшэдэй үгэ хэлэхэдэнь, митингдэ хабаадагшад тэдэниие халуунаар угтаа. Аха дүүгэй мэдэрэлэй, американ эзэрхэг түримхэйшүүлтэй тэмсэхэдэнь вьетнам арадта ехэ туһаламжа үзүүлһэнэйнь түлөө Узбекистанай ажалшадта, бүхы совет хүнүүдтэ халуун баясхалан тэдэнэр хүргөө.

АШХАБАД. Эрхэ сүлөөдэ дуратай вьетнам арадые үбдэг дээрэнь һуулган һүгэдүүлхые һэдэдэг американ эзэрхэг түримхэйшүүлэй зэрлиг муухай ябуулгануудта уур сухалтайгаар буруушаалга мэдүүлхын тулада Туркмениин ниислэлэй олониитын хэдэн зуун түлөөлэгшэд ниитэ городой суглаанда ерээ.

Совет-вьетнам хани барисаанай бүлгэмэй республиканскэ отделениин правлениин түрүүлэгшын орлогшо М. Ходжаниязов элидхэл хээ. Тэрэ нигэжэ хэлээ.

— Вьетнамай Демократическэ Республикада эсэргүү дайн байлдаае үргэдхэхэдөө, американ империалистнууд хадаа эб найрамдалда эсэргүү, хүн түрэлтэндэ эсэргүү гэмтэ үйлэ хэнэ. Вьетнам тушаа уласхоорондын хэлсээе тооногүй. Эзэрхэг түримхэйшүүлэй гэмтэ ябуулганууд хэһээгдэнгүй үлэхэгүйл, Вьетнамай газар дээрэхи эшэгүүритэй муухай дайн байлдаае үүдхэн һүжэрөөгшэд мүн лэ зэмэеэ амсахал.

Суглаанда хабаадагшад нэгэн дуугаар резолюци баталан абажа, Советскэ правительствын мэдүүлгые, мүн Вьетнамда США-гай хэжэ байһан эзэрхэг түримхэй ябуулга тушаа Бухарестдэхи Зүблөөнэй баталан абаһан документнүүдые халуунаар һайшааһан, дэмжэһэн байна.

ДУШАНБЕ. Женевскэ хэлсээнүүдэй баталагдаһаар 12 жэлэй ойдо зорюулагдажа Душанбедэ болоһон олониитын суглаан тэмсэжэ байгаа Вьетнамда таджик арадай талархажа байһыень эли тодоор харуулаа.

Варшавска Договорто хабаададаг гүрэнүүдэй Бухарестдэхи Зүблөөнэй документнүүдые үгэ хэлэгшэд нэгэн дуугаар дэмжээ.

КИШИНЕВ. Вьетнамда США-гай хэжэ байһан зэрлиг муухай, эзэрхэг түримхэй ябуулгые дары болюулха гэжэ Вьетнамай уласхоорондын үдэртэ, мүн Женевскэ хэлсээнүүдэй 12 жэлэй ойдо зорюулагдаһан ехэ митингнүүд дээрэ Молдавиин ажалшад мэдүүлһэн байна.

МОСКВА. Тэмсэжэ байгаа вьетнам арадтай һанал нэгэдэлгын митинг Москва шадарай Дубнадахи научно-шэнжэлэлгын нэгэдэмэл институдай лабораторинууд соо болоо. Вьетнамда американ эзэрхэг түримхэйшүүлэй хэжэ байһан зэрлиг муухай ябуулгануудые буруушаажа байһанаа Болгариин, Венгриин, КНДР-эй, Польшын, СССР-эй, Чехословакиин болон бусад социалис оронуудай эрдэмтэд элирхэйлэн мэдүүлээ.

Институдай вьетнам хүдэлмэрилэгшэд, физико-математическа наукануудай доктор Нгуен Ван Хьеу, ахалагша научна хүдэлмэрилэгшэ Нгуен Дин Ты аха дүүгэй дэмжэлгын түлөө өөһэдынгөө ханинарта баясхалан хүргөө.

(ТАСС).

Совет журналистнуудай буруушаалга

Вьетнамай Журналистнуудай ассоциацида СССР-эй Журналистнуудай союзай правлени телеграмма эльгээгээ. Тэрээн соонь иигэжэ хэлэгдэнэ. Олон түмэн тоото совет журналистнууд вьетнам ханинараараа омогорхоно. Вьетнамай газар дээрэ американ эзэрхэг түримхэйшүүлэй хуули бусын ааша гаргалгые совет арадтай хамта уур сухалтайгаар буруушаана. Эрхэ сүлөөдэ дуратай вьетнам арадай газар дээрэһээ эзэрхэг түримхэйшүүлые хүсэдөөр намнан гаргахын түлөө бидэнэр таанадтай хамта ходоо тэмсэхэбди. Танай илалтые түргэдхэхын тулада өөһэдһөө дулдыдаха бүхы юумые бидэнэр хэхэбди гээд телеграммын түгэсхэлдэ хэлэгдэнэ.

(ТАСС).

ТАСС-ай мэдээсэл

„КОСМОС-125" НИИДЭБЭ

«Космос-125» гэжэ ээлжээтэ хэмэл одон 1966 оной июлиин 20-до СССР-һээ табигдаба.

1962 оной мартын 16-да ТАСС-ай соносхоһон программын ёһоор, замбуулинай дайдые саашадань шэнжэлхэдэ хэрэгтэй болохо научна аппаратура хэмэл одон дээрэ тод хогдонхой.

Хэмэл одон газарые тухэреэлэн тойрохо иимэ замда гаргагдаа:

— түрүүшээр 89,5 минутын турша соо газарые тойроно;

— газарай нюрууһаа 250 шахуу километр холуур;

— 65 градус һеөлжүүгээр ниидэнэ.

Научна аппаратураһаа гадна, хэмэл одон дээрэ иимэ юумэнүүд бии: 19.735 мегагерцын частота дээрэ хүдэлдэг радиопередатчик; замыень наринаар хэмжэхэ радиотухеэрэлгэ; приборнууд болон научна аппаратурын хүдэлмэри тухай мэдээнүүдые газарта дамжуулха радиотелеметрическэ оньһон түхеэрэлгэ.

Хэмэл одон дээрэ тодхогдоһон аппаратура гэмгүй һайнаар хүдэлнэ.

Тоололго-сэгсэлгын центр абтаһан мэдээнүүдые шэнжэлжэ байнхай.

Газарай үрэжэл — хүнэй оролдолгоhоо

УhАН—ҮТЭГЖҮҮЛГЭ—БАЯН УРГАСА

Эдлүүриин газарые эрид hайжаруулжа, ашаг үрэ ехэтэйгээр ашаглаха тухай асуудалые партиин ЦК-гай май hарада болоhон Пленумэй зүбшэн хэлсэжэ, тусхай шиидхэбэринүүдые абаhан сагhаа хойшо Ивалгын эрдэмтэд, хүдөө ажахын мэргэжэлтэд энэ шухала хэрэгые алишье талаhаань хаража үзэhэн байна. Үнэндөө газар элдүүрилгые эрдэм наукын үндэhэ hуури дээрэ табилгаэгээл эндэhээ эхи табигдаха ёhотойшье ааб даа.

Тиигээдшье тусхай туршалга-үйлэдбэрилгын ажахытай Вуряадай хүдөө ажахын туршалгын станци хадаа КПСС-эй ЦК-гай майн Пленумэй тогтоолые хүсэндэнь хүргэхын түлөө ехэ тэмсэлэй түрүү зэргэдэ ябаха, республикын колхоз, совхозуудта өөрынгөө ажал хэрэгээр жэшээ харуулха, эрдэм наукые үйлэдбэритэй нягтаар холбохо уялгатай. Энэ зорилго бэелүүлгэ эндэхи эрдэмтэдэй, бусад мэргэжэлтэдэй нэрэ хүндын хэрэг шуу.

Газарай хүрьhэ шанаржуулhанай, шиг нойтоор хэрэгтэй соонь тэрэниие хангаhанай ашаар ямар хэмжээнэй продукци абажа болохо байhые бодото хүдэлмэреэр гэршэлhэн диаграмманууд станциин лекционно зал соо үлгөөтэй байнад. Һүүлэй гурбан жэлэй дүнгые дунда зэргэдэ оруулаад харахада, уhалагдаагүй нэгэ гектар газарhaa 9,8 центнер шэниисэ абтаhан байгаа hаа, үтэгжүүлhэн газарhaa 14,4 центнер хуряаhан жэшээтэй. Харин тиихэдэ тарилга хэхынгээ урда тээ уhалаад, удаань ургажа эхилhэнhээнь хойшо үшөө гурба дахин уhалаад байхадань, юрын участогhaa гектарай 23,5 центнер, үтэгжүүлэгдэhэнhээ 38,6 центнер шэниисэ абтаhан байна.

Сабшалангай ургасада наг шэбхэ уhалалга хоёр али зэргээр нүлөөлнэ гээшэб! Уhалагдаагүй газарhaa hүүлэй 5—6 жэлдэ дунда зэргээр гектар бүриhөө 6,2 центнер үбhэн абтаа. Тиин газарые миин шэбхэжүүлээд байхадань 18,6 центнер үбhэ үгэбэ. Тиихэдэ гурба дахин миил уhалhан участогhaa 24 центнер, шэбхэжүүлээд, үшөө гурба дахин уhалаад байхада 51,9 центнер үбhэн хуряагдана.

Туршалгын иимэ бодото баримтануудые хаража байгаад, миин hуултай гээшэ гү? Үнэндөө арга боломжоор угаа баян Ивалгын туршалга-үйлэдбэрилгын ажахын мүнөөнэй байдал hанаhанда хүрэмөөр бэшэ. Энээнииень нэгэ хэдэн жэшээгээр элирхэйлээ. Тус ажахы бүхыдөө 6474 гектар газар hаадгүйгөөр уhалжа шадаха аргатай. Гэбэшье даб дээрэ 4679 гектарынь ундалуулагдаа болоно. Тииhэн мүртөө шанар муутайгаар. Энээниие абаhан ургасань тодорхойлно. 1965 ондо уhалагдадаг гектар тарялангhaa 8,4 центнер орооhо, 89 центнер хартаабха, силостэ дарагдаха ургамалнууд—150 центнер, сабшалангhaa 12 центнер үбhэ абаhан жэшээтэй. Уhанай газар дээрэ энэ жэлдэ миил 120 гектартань шэниисэ хаяhан байна. Энэнь уhалагдадаг тарялангай 11 процент болоно бшуу.

ЗОРИЛГО ТОДОРХОЙЛОГДОО

Эдлүүриин газарые ашаг үрэ ехэтэйгээр ашаглаха хэрэгтэ партиин анхаралаа онсо хандуулаад, али олон хэмжээнүүдые тодорхойлоод байхадань, тэдэниие үнэн зүрхэнhөө дэмжэхэhээ гадна, тэрээндэнь бодотоор харюу болохо хүдэлмэри эрхилхэ шухала болоно гэжэ ивалгынхид мэдэрэнхэй. Тиихэ уялгатайшье. Туршалга-үйлэдбэрилгын ажахын мэргэжэлтэд дирекциин ба парткомой, мүн станциин эрдэмтэдэй хүтэлбэри доро эдлүүриин газар hайжаруулха талаар юун бүтээгдэхэ, ямар амжалта туйлагдахаар гээшэб? Уhалагдадаг газарай хэмжээн табан жэлэй эсэстэ 1112 гектараар үргэдхэгдэхэнь. Тэрэнэй түлөө 400 гектар газарта ханаабай уhа таргажа, 712 гектар дайдые оньhон техникын хүсөөр ундалуулдаг болохонь. Иигэжэ хамтадаа 7186 гектар газар шиг нойтоор ядалдахаяа болихо. Энэ зорилгоор Гильбэрэй уhалууриин системэ капитальнаар заhабарилагдаха, энээнэй эхин багаар ехэ хаалта баригдажа, сөөрэм тогтоогдохо юм. Тэрэшэлэн бусад ханаабууд ургасын ногоороод байхада хэдэн дахин шииг нойто үгэхэ аргатайгаар, уhаар дүүрэн байлгахаар заhабарилагдаха болоно.

Энэ үедэ 400 гектар тарялан жэгдэлэн тэгшэлэгдэхэ, 650 гектар газарай намаг налхи хатаагдаха, 2868 гектар сабшалангай болдог болдируу отологдохо, борнойлогдохо, 483 гектарай шулуун түүгдэхэ, 275 гектарай бургааhа hөөг, ургажа байhан шэрэнги сэбэрлэгдэхэ байна. Тиихэтэй хамта жэл бүхэндэ 500—600 гектар сабшаланда наг шэбхэ адхажа, үтэгжүүлхэ хүдэлмэри эрхилэгдэхээр хараалагдана. Тиихын түлөө жэлдээ 34—36 мянган тонно наг шэбхэ, торф-шэбхын компост болон минеральна үтэгжүүлгэ тарялан, сабшалан дээрэ гаргагдажа байхань.

Эдэ бүхы, мүн бусад хэмжээнүүдэй хүсэндөө хүрөөд байхада Ивалгын ажахы, жэшээнь, нёдондо 425 гектар уhалжа, тус бүриhөөнь 8,4 центнер орооhо хуряаhан hаа, табан жэлэй эсэстэ уhалагдадаг тарялангын 1372 гектарта (тэрэнэй 1012-ынь шэниисэ) хүргэгдэжэ, тиимэ газарhaa орооhо абалгые 5,6 дахин ехэ болгохонь. Харин шэниисэ абалга 10 дахин дээшэлхэ. Нёдондо уhалагдадаг 82 гектарта хартаабха hуулгаад, гектар бүриhөөнь 89 центнер ургаса малтажа абаа бэлэй. Харин 1970 ондо тэрэнэйнь хэмжээн 140 гектар боложо, тус бүриhөөнь 130—130 центнер хартаабха хуряаха түсэбтэй. Тиигэбэл 2,5 дахин ехэ хартаабха абаха аргатай болоно. Силостэ дарагдаха ургамалнуудай ургаса хоёр дахин, үбhэ сабшалга 1,4 дахин дээшэлхэнь гээшэ.

КОММУНИСТНУУД ДУРАДХАНА

Нэн түрүүлэн энэ гол шухала хэрэг бодотоор хүсэлдүүлхын тулада коммунистнууд хам оролсохо уялгатай. Эдлүүриин газар hайжаруулга хадаа партийна хэрэг гэжэ мүнөө хэлсэдэг болонхой ха юм. Ушар иимэhээ энэ асуудал туршалгын станциин, тэрэнэй үйлэдбэрилгын ажахын бүхы коммунистнуудай хамтын суглаан дээрэ зүбшэн хэлсэгдэбэ.

— Уhанай газарые гамнана, хайрланагүйбди. Газар хахалхадаа мужаа дээгүүр, харгы шадар хэдэн арбаад, зуугаад гектар болохо тарялан орхижорхинобди. Ехэ газарнай бургааhа hөөгтэ, шэрэнгидэ дарагдана, уhалагдадаг газарай мнай хэмжээн жэл ерэхэ тума бага болоно,— гэжэ нэгэдэхи отделениин зоотехник нүхэр Круглов хэлэнэ.— Газар уhалхын тулада уhалууриин системэнүүдые барижа, али зэргэ ехэ мүнгэ, хүсэ шадалаа гаргашална гээшэбибди. Тэрэнэймнай аша үрэнь алин бэ?

Үнэхөөрөөшье, урдань уhалагдадаг ехэхэн сабшалан уhалагдахаяа болинхой, ханаабуудынь эдэгэшэнхэй байдаг. Красноярск hуурин шадархи сабшалан өөhэдымнай муухаа боложо, намаг болошоhон ха юм. Теэд энээниие хатаахын тулада ханааб татаха аргагүйдэнэ гээшэбди гэжэ нүхэр Круглов гэмшэнэ. Гэмшэнгүй аргагүй. Аяар 600 шахуу гектар эдлүүриин газар хэндэшье хэрэггүйгөөр хосоржо байна бшуу.

— Мүнөө сабшалан hайжаруулха арга боломжо дүүрэн бии. Наг шэбхын хажуугаар минеральна үтэгжүүлгэ үгтэнэ, янза бүриин техникээр хангагданхайбди. Машинаар уhа сасажа, газар уhалхада ашаг үрынь ехэ байдагые өөhэдөө харана ха юмбибди,—гэжэ туршалгын станциин тэжээл үйлэдбэрилгын таhагые даагша нүхэр Хребтов үгэеэ эхилнэ.

Газар зүбөөр, хаhа саг соонь, hайн шанартайгаар уhалаад байхадаа, 12-hoo 26 центнер хүрэтэр шэниисэ, 24-hoo 50 центнер хүрэтэр үбhэ нэмэжэ абадаг байhыемнай өөhэдымнай дүй дүршэл элирхэйлжэ үгэнэ. Зүгөөр бүри ойрын үедэ уhалагдадаг тарялан дууhан жэгдэлхэ хэрэг шиидхэхэ, уhалалга тарилга хоёрой хоорондохи унжагайралгые сүм усадхаха шухала байhан тушаа онсо анхарба.

Уhалагдадаг газарые саг үргэлжын эзэтэй болгохо тушаа асуудалда партийна суглаан анхаралаа бүришье hаа хурсаар хандуулба. Саг үргэлжын эзэгүйhөөл боложо уhалалга нобшорно, шанар муутайгаар хэгдэнэ, гаргагдаhан шэбхые нэгэ жэгдээр тараажа, хүрьhэндэнь шэнгээхые оролдоногүй.

— Халюутын уhалууриин системэ тухай үгэ хүүр сагhaa сагта боложо байдаг. Тэрээниие барихын тулада хэмгүй ехэ мүнгэн гаргашалагдаа. Теэд аша үрэнь алин гээшэб. Тэрээгээр мүнөө болотороо мүртэйгөөр газар уhална аалди. Харин тиихэдэ Гильбэрэй ханааб заhахын тулада зааханшье hанал табигданагүй,— гэжэ хоёрдохи отделениие эрхилэгшэ нүхэр Неустроев шүүмжэлхы ажаглалта хэнэ.

Тэрээнтэй хамта ажахы дотороо сабшалан hайжаруулха хүдэлмэри эрхилхэ тусхай оньhожоруулhан отряд заатагүй бии болгохо шухала болоо гэжэ тэрэ дурадхаба. Сэлэнгын совхоздо тиимэ отряд эмхидхэгдээд, hайн үрэ дүн туйлажа байдаг ха юм. Гадна станци болон ажахыдамнай сабшалан тушаа анхарал хандуулмаар эрдэмтэд, дээдэ hургуулитай мэргэжэлтэд олон. Адаг дүшөөд хүн бии ёhотой. Эрдэм наука үйлэдбэри хоёрые нягта холбоотойгоор, зэргэ эрхилхэ эрилтын эрид шууд табигдаад байхада манай станциин эрдэмтэд отделенинүүдтэ ганса нэгэ харагдахадал гэдэг, зариманиинь ябадагшьегүй даа гэжэ нүхэр Неустроев шүүмжэлнэ.

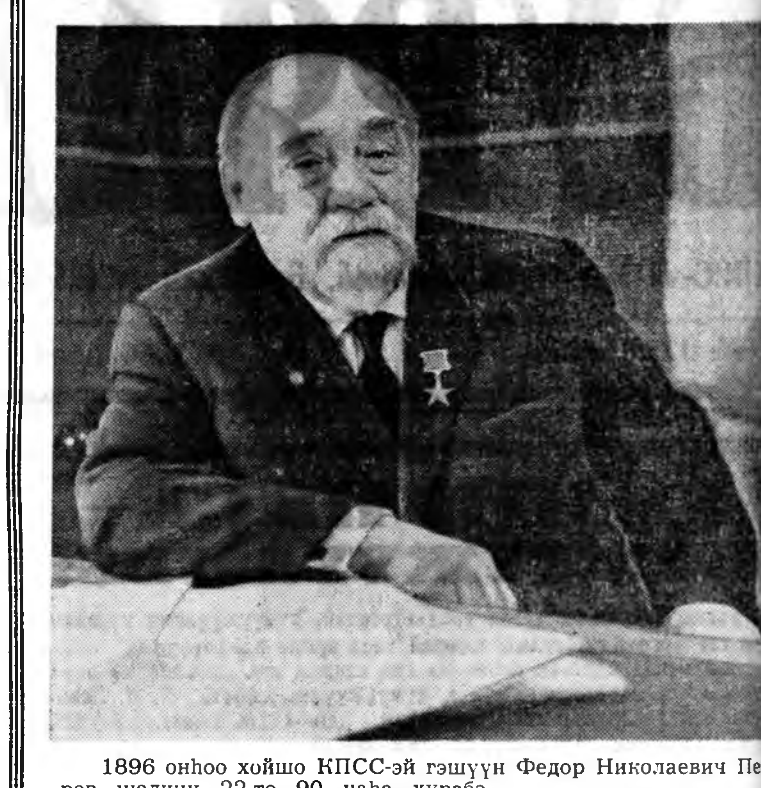
Ажалшан бүхэниие, илангаяа эдлүүриин газар hайжаруулха хүдэлмэридэ хабаададаг хүдэлмэришэдые hургаха гээшэ мүнөө үе сагтахи шухала асуудалнуудай нэгэн. Элдэб янзын минеральна, тэрэшэлэн нютагай үтэгжүүлгэнүүдые хэрэглэлгэ, шэнэ гуримаар газар уhалалга, олон түрэлэй оньhото техникэ ашаглалга гэхэшэлэн бусад зүйлнүүд хүдэлмэришэдэй мэргэжэл дээшэлүүлхэ эрилтэ табина ха юм. Тиимэhээ заатагүй саг оложо, хүнүүдые hургаха хэрэгтэ hаналаа табихыень парткомдо, тэрэшэлэн партийна эхин организацинуудта дурадхагдаба.

* * *

Ганса эдэ хэлэгдэhэн дутуу дунданууд тушаа суглаан дээрэ коммунистнууд үгэнүүдээ зорюулаа бэшэ. Үшөө олон hони hонин дурадхалнуудые оруулаа, ажаглалта болон шүүмжэлэл хээ. Эдэ бүгэдые анхарал ехэтэйгээр анжаржа, эдлүүриин газар hайжаруулха талаар зохёогдоhон табан жэл соо бэелүүлхэ горитойхон хэмжээ ябуулгануудаа лаб хүсэндэнь хүргэхэ байhандань этигэе.

Г. ЦЫРЕТОРОВ,
манай тусхай корр.

ЛЕНИНЭЙ ПАРТИИН ҮНИНЭЙ ГЭШҮҮН

1896 онhoo хойшо КПСС-эй гэшүүн Федор Николаевич Петров июлиин 22-то 90 наhа хүрэбэ.

1894 онhoo тэрэ революционно тэмсэлдэ эдэбхитэйгээр хабаадалсажа захалаа hэн. 1900 ондо Федор Николаевич В. И. Ленинтэй уулзаад, тэрэ гэhэнhээ хойшо Ленинэй үнэн шаби ябаа юм. Россин урда талада, мүн Польшодо сэрэгэй-революционно эмхинүүдтэ хүдэлмэри ябуулхыень партимнай Ф. Н. Петровто даалгаhан байгаа.

1906 ондо Петров түрмэдэ хаагдажа, Варшавын сэрэгэй сүүд тэрэниие долоон жэл соо каторгада ябахаар шиидхээ hэн. Тиигэжэ нүхэр Петров Шлиссельбургска түрмэдэ hуужа гараа бэлэй. Һүүлээрнь бүхы наhaараа Эрхүүгэй губерни сүлэгдөө.

1917 онhoo хойшо Ф. Н. Петров Сибирьтэ совет засаг тогтоохын түлөө партизануудай отрядуудта болон Улаан Армиин частьнуудта дайлалдажа ябаа.

1922 ондо Главнаукын хүтэлбэрилэгшөөр томилогдоо. Тиихэдээ Ф. Н. Петров Ленинтэй оло дахин уулзажа, эрдэм-шэнжэлгын эмхи зургаануудые дэлгэрүүлхэ тушаа тэрэнэй заабаринуудые бэелүүлдэг бэлэй. Удаа тээнь Ф. Н. Петров Ехэ советскэ энциклопедиин главна редакторай орлогшоор ажаллаба. Гурбан жэлэй турша соо тэрэ хилын саанахи гүрэнүүдтэй культурна холбоо барисаа байгуулха Бүхэсоюзна бүлгэмэй (ВОКС) түрүүлэгшын тушаал даажа байгаа.

Ф. Н. Петров манай партиин хэдэ хэдэн съезднүүдэй делегат болоhон юм. КПСС-эй болон Эхэ оронойнгоо үмэнэ габьяатай байhанайнгаа түлөө Ленинэй гурбан орденоор, Ажалай Улаан Тугай орденоор болон медальнуудаар шагнагданхай. 1961 ондо тэрээндэ Социалис Ажалай Геройн нэрэ зэргэ олгогдоо hэн.

ОЛЗО ЕХЭТЭЙ ҺАЛБАРИ

Хүдөө ажахые саашадань хүгжөөхэ ехэ зорилгонуудай мүнөө табигдаад байхада, продукци улам ехээр абаха арга боломжонуудаа ажахынууд элирхэйлнэ. Колхоз, совхозуудай үйлэдбэриин гол hалбаринуудые зүбөөр шэглүүлэн хүгжөөхэ, ашаг олзые арьбадхажа, гаргаша багатайгаар хямда сэнтэй продукци үйлэдбэрилхэ гээшэ тон шухала зорилго болоно.

Энэ талаар Шергинскэ совхозой гахайн мяха ехээр абадаг болоhон дүршэлдэ анхармаар. Тус ажахын шухала hалбаринуудай дунда гахай үсхэбэрилгын гол hуури эзэлхэ байhаниинь хэдэхэн жэлэй урдахана ойлгогдоhон. Тиигэжэ 1964 ондо олон жэжэ фермэнүүд хамталагдажа, гахайн гурбан томо фермэ эмхидхэгдэhэн. Тиихэдээ хоёртонь эхэ гахай байлгажа, поршоонхонуудые абаха, түлжүүлхэ, нүгөө фермэдэнь шахамалнууд харууhалагдаха болоо hэн. Энэ hүүлшын фермэhээ бүхы олзо ородог болоо.

Урзанда энэ ажахыда оройдоо 1500 гахай таргалуулагдаhан hаа, нёдондо тэдэнэй тоо 3500—3600 хүрөө. Харин энэ жэлдэ hара бүхэндэ 5000 гахай шахан таргалуулагдана. Тиигэжэ гүрэндэ худалдаха гахайн мяхан хэдэн дахин дээшэлhэн байна. Энэ жэлэй таба hарын турша соо тус совхоз бүхыдөө 5492 центнер мяха гүрэндэ тушаагаа. Тэрэнэйнь хахадhaaнь үлүү гахайн мяхан.

Шахамалнуудай фермын коллективтэ hара бүхэндэ мяха тушааха түсэб хүргэгдэнэ. Энэ фермын бүхы гахайнууд таба hарын турша соо 2613 центнерээр шэгнүүрээ нэмээхээр хараалагдаhан аад, 2745 центнер хүрэтэр таргалаа. Урдань шахамал гахайнуудай сүүдхэдээ 250—300 граммаар нэмэхэдэ hайн дээрэ тоологдодог hаа, мүнөө 370—400 граммаар нэмэхэдэнь гайхалтай бэшэ болонхой.

Гахайн мяха гүрэндөө ехээр тушаадаг болоходоо ажахынь экономико улам бэхижэнэ. Энэ жэлэй дүрбэ hарын дүн гаргахада гахайн мяханай центнер бүхэниинь 108 түхэриг 50 мүнгэтэ болоо. Эндэ үйлэдбэриин бүхы гаргаша оролсоно. Таба hарын дүнгөөр совхоз энэ hалбариhaa 65 мянган түхэригэй сэбэр олзо оруулба.

Иимэ амжалта нэн түрүүн ажалаа зүбөөр эмхидхэhэнэй ашаар туйлагдаа. Мүн гахайшадай дунда ойлгуулламжын хүдэлмэри оролдосотойгоор ябуулагдана. Совхозой партком болон рабочком социалис мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлжэ, ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхые хүсэнэ. Мүрысөөнэй дүн hара бүхэндэ согсологдожо, малшадай суглаан дээрэ зүбшэдэг hайн заншалтай. Тэндэ фермын ажалдахи дутагдалнууд элирүүлэгдэжэ, байра дээрэнь усадхадаг гуримтай.

Малшадай нэгэ иимэ суглаан дээрэ гахайшан бүхэнэй харюусалга дээшэлүүлжэ, хүн бүхэндэ гахайнуудые даалган үгэхэ гэhэн асуудал гараа. Юуб гэхэдэ, эндэ hүрэг гахайнууд хэдэн хүдэлмэришэдтэ даалгагдажа, ажалайнь түлөөhэн бултандань нэгэ адляар хубаагдадаг байhан. Тиимэhээ дутагдалай түлөө сэхэ харюусаха хүн үгы шэнгеэр үзэгдэдэг hэн. Энэ асуудал зүб мүрөөр шиидхэгдээ. Мүнөө хүдэлмэришэн бүхэн туд тудтаа 250 шахамалнуудые даажа абанхай. Тиигэжэ хүдэлмэришэн бүхэнэй харюусалга одоошье дээшэлhэн, ажалайнь үрэ дүнгүүд, оролдолгонь эрид хубилhан байха.

Совхозой партком, рабочком болон дирекци түрүү фермын коллективтэ дамжуулгын Улаан туг барюулжа, ажалай hайн дүн туйлагшадта «эрхим гахайшан» гэhэн нэрэ зэргэ олгогдожо, вымпел дамжуулагдана. Һарын түсэб 110 процент дүүргэhэн гахайшан 10 түхэриг шанда хүртэдэг гуримтай. Жэлэй дүн гаргахада, нэгэшье толгой гарзада оруулаагүй гахайшан түсэбhөө үлүү тушааhан мяханайнгаа 50 процентыень гүрэнэй бэлэдхэлэй сэнгээр нэмэлтэ түлөөhэндэ хүртэхэ болонхой. Мүн эрхим гахайшад амаралтын гэртэ сэнгэхэ миинтэ путевкоор шагнагдадаг байна.

Таба hарын дүн согсолходо, энэ шахамалнуудай фермын коллектив социалис мүрысөөндэ түрүүлжэ, совхозой дамжуулгын Улаан тугта хүртөө юм. Олон гахайшадта нэмэлтэ түлөөhэн үгтөө, шан барюулагдаа. Шахан таргалуулха фермын гахайшад Галина Лазарева, Зинаида Родякова, Мария Телешова, Надежда Рогова, Анна Кобылкина гэгшэд hайн ажалаараа суурхана. Тэдэнэй харууhалдаг гахай бүхэниинь сүүдхэдээ 400—500 граммаар таргалhан.

Эндэхи гахайшад мяха ехээр тушаахые оролдохо зуураа, гаргашыень бага болгохо арга бэдэрдэг байна. Һара бүхэндэ фермын үйлэдбэриин гаргашада хэды шэнээн мүнгэ зөөри ошохоб гэжэ уридшалан хараалаад, тэрээнэйнгээ дүүргэлтые ходо наринаар шалгадаг юм. Тиигэжэ фермын хүдэлмэришэн бүхэн гүрэнэй мүнгэ зөөри арьбалхые оролдоно бшуу.

Хэрбээ лимидhээ үлүү мүнгэн гаргашалагдабал, тэрэниие хороохо арга бэдэржэ ородог гуримтай. Жэшээнь, мүнөө энэ фермэ түсэблэгдэhэн лимидhээ үлүү гаргаша хэнэ. Таба hарын дүн согсолходо центнер мяха абалгада 5 түхэриг 80 мүнгэн хараалагдаhанhaa үлүү гаргашалагдашоо. Энэнь гаднаhaa зөөжэ асарhан тэжээлэй үнэ сэнгэй ехэ байhанhaa болоо. Совхозойхид мүнөө жэл өөрынгөө тэжээлээр гахайнуудаа хангаха хэмжээнүүдые абажа байнхай.

Фермын коллектив жэл бүри олошорно. Мүнөө үедэ 20 хүн эндэ ажаллана. Энэ коллективые урагшаа hанаатай, ударидахы бэлиг шадабаритай коммунист Александр Григорьевич Кобылкин хүтэлбэрилнэ.

Эдэ амжалтануудаараа совхозой гахайшад hанаагаа амарнагүй. Олзо ехэтэй энэ hалбаряа үшөө саашань хүгжөөхөөр хараална. Гахайнуудай байра дутажа, шахамалнуудые бүри олоор барихада hаад хүргэнэ. Гэбэшье энэ асуудал мүнөө шиидхэгдэжэ байна. Байгша ондо шэнэ кормоцех, 3 мянган гахайн байра бүтээгдэжэ, дүүрэхэ болоо.

Шергинскэ совхозой шахан таргалуулха гахайнуудай фермын хүдэлмэришэдэй түсэбтэ табан жэлэй түрүүшын жэлдэ бэелүүлхэ юумэнь ехэ. Тэдэнэр 15 мянган гахай шахан таргалуулжа, 10500 центнер мяха гүрэндэ тушааха уялга абанхай. Энэ уялгаяа тэдэнэр дүүргэхын түлөө эршэмтэйгээр ажаллажа байна.

Е. НЕНАШЕВ.
Кабанскын аймак.

Гүрэндэ 628 центнер нооhо тушааха түсэбөө Сэлэнгын Тельманэй нэрэмжэтэ колхоз дүүргэхэ дүтэлөө. Зураг дээрэ: хони хайшалдаг агрегадые даагша Д. Ринчинов, нооhо ябталагша М. Хоборков гүрэндэ худалдаха нооhoёо бэлдэжэ байна. Ф. СОРОКИНОЙ фото.

ЗОН ХАНАЛТАЙ

Горпищеторгын 4-дэхи кустын магазинуудай коллектив Улаан-Үдын худалдаа наймаанай предприятинуудай дунда түрүү hууринуудай нэгые эзэлнэ. Үнгэрэгшэ жэлдэ тус кустынхид түсэбөө үлүүлэн дүүргэhэн байха. Мүнөөшье тэрэ хурдабшалалаа hуладхаагүй, квартал бүхэнэйнгөө түсэб амжалтатайгаар дүүргэнэ. Жэшээнь, байгша оной түрүүшын хахад жэлэй түсэбhөө гадуур 142 мянган түхэригэй эдеэ хоолой зүйл арад зондоо худалдагдаа.

Горпищеторгын профсоюзай комитедэй дамжуулгын Улаан туг, КПСС-эй Улаан-Үдын горком, горисполкомой, партиин Советскэ райкомой болон райисполкомой, республикын худалдаа наймаанай министерствын грамотанууд тус коллективэй ажалдаа hайнаар хандажа, дааhан хэрэгээ хүндэтэйгөөр дүүргэдэг байhаниие гэршэлнэ.

Кустын магазинуудай дирекциин худалдаа наймаанай хүдэлмэрилэгшэдые шэлэн абажа, зүбөөр хубаарилан табиhан, хүдэлмэриень хододоо хинан шалгажа, тэдэнэртэ бодото туhаламжа хүргэдэг, мүн худалдан абагшад тухайда ехэхэн анхарал хандуулдаг байhан ябадал амжалтынь түлхюур болоно.

64-дэхи магазиниие даагша Н. М. Николаенко хорёод жэл соо эндэ ажаллана. Дүй дүршэл ехэтэй энэ хүдэлмэрилэгшэ магазинайнгаа хүдэлмэриие зүбөөр эмхидхэhэнэй ашаар ажалдаа хододоо амжалтатай байдаг. Наймаалагшагүй магазиниие даагша А. Д. Макарова, гастрономическа таhагые даагша Т. В. Синяева, наймаашад нүхэд Суворова, Смолина, Мальцева, Воронина болон бусад наймаа hайнаар хэжэ, түсэбөө саг үргэлжэ дүүргэдэг эрхимүүдэй зэргэдэ ябана.

Кустын директор нүхэр Зайцев худалдан абагшадай ямар эрилтэтэй байhаниие уридшалан мэдэжэ, хэрэгтэй юумыень хододоо бэлдэдэг байха юм. Кустынь хүн зон тэдэнэй эрилтэдэ анхаралтайгаар хандадаг байhан дээрэhээнь тон ханамжатай байдаг.

Д. КОЛМАКОВ.

СОВЕТ ОРОН ДОТОРНАЙ

„Москвич“ гэжэ хоёрдохи автомобиль шүүбэ

ТЮМЕНЬ. (ТАСС). Абатска районой Банниковө тосхоной клубые даагша Виктор Модестов «Москвич» гэжэ хоёр автомобилиин эзэн болобо. Тэдэнэй нэгынь хоёр жэлэй урда тээ лотерейгээр шүүhэн байгаа. Хоёрдохи «Москвичые» 1966 ондо мүн лэ лотерейн билеэдээр тэрэ шүүhэн байна.

Гүрэндэ таряа тушаана

БРЯНСК. (ТАСС). Брянска областиин бүхы районуудта намарай тарянай ургаса хуряалга эхилээ. «Мирный» гэжэ совхоздо хоёр зуу шахуу гектарай тарян хадагдажа сохигдоод байнхай. Совхоз түрүүшын 130 тонно шэлэмэл hайн орооhо таряа бэлэдхэлэй пунктда тушааба. Новозыбковска, Севскэ болон бусад районуудай колхоз, совхозууд гүрэндэ таряа тушаажа мүн лэ эхилээ.

Түрүүшын миллион

САРАТОВ. (ТАСС). Саратовска Поволжиин колхоз, совхозууд түрүүшын миллион гектар таряа —бүхы орооhото ургамалнуудайнгаа дүрбэнэй нэгэ хубиие хадаад байна. Энэ хадаа гол түлэб намарай тарян болон ешмээн болоно. Эндэhээ шэниисэ ехээр ургуулжа худалдадаг Новоузенскэ, Ершовско, Краснокутска, Федоровско районуудай ажахынууд эдеэ хоолой энэ угаа шухала ургамалай зөөлэн сортнуудые баал болгон хадажа оронхой.

Нефтиин нөөсэнүүд

ГРОЗНЫЙ. (ТАСС). «Октябрьнефть» гэжэ олзоборилгын управленидэ 4600 метр гүнзэгытэй, сорьёлон хаядаг скважина үрэмдэгдөө. Эндэhээ хэды шэнээн ехэ нефть сүүдхын турша соо гарахаб гэхэдэ, телемеханизированнэ олзоборилгодо «хара алта» малтан абалга хоёр дахин нэмэхэ юм.

Энэ хадаа табан жэлэй эхилhэнhээ хойшо үнгэрhэн хахад жэлэй турша соо Чечено-Ингушетиин үрэмдэгшэдэй элирүүлэн олоhон гурбадахи нефтиин тон шэнэ нөөсэ болоно.

Хүсэтэ электрокран

МОГИЛЕВ. (ТАСС). Могилев городтохи Кировэй нэрэмжэтэ автомобильна завод хүсэтэ электрокрануудые бүтээдэг боложо эхилээ. Эдэ крануул заводой конструкторнуудаар ухаалан зохёогдоhон, шудхалаагай цехүүдтэ транспортна болон ашаа тээлгын хүдэлмэри хэхын тулада зорюулагдаhан байна. Шэнэ кран хариин оронуудтахи иимэ крануудhaa наахашье дутуугүй юм. Тус кран юумэ үргэдэг хоёр амяарта механизмтай. Тэдэнь тус бүхэндөө табан тонно ашаа даадаг юм.

Электрокран хори шахуу тонно шэгнүүртэй. Гэбэшье түргэнөөр хүдэлдэг: минутын турша соо ашаае 23 метр хүрэтэр дээшэнь үргэдэг, дороо дэбдигдэhэн балканууд дээгүүр 118,5 метр иишэ тиишээ ябадаг. Гол хубинууд болон узелнуудынь урда тээнь бүтээгдэhэн иимэ машинануудайхидал адлинууд юм.

Колхознигуудай гэрнүүдтэ газ хэрэглэгдэнэ

БАКУ. (ТАСС). Азербайджанай Казахска болон Таузска районуудай Агамали оглын нэрэмжэтэ, Фрунзын нэрэмжэтэ хүдөө ажахын артельнүүдэй колхознигуудай гэрнүүдтэ газ хэрэглэгдэдэг болоо. Баку—Тбилиси—Ереван гэhэн магистральна газопроводhoo хажуу тээшэнь татагдаhан «аса hалаагаар» энэ байгаалиин түлишэ абтадаг болоhон байна.

Мүнөө Азербайджанда дунда зэргээр үдэр бүхэндэ гуша гаран байрада газ оруулагдана. Газопроводой аса hалаанууд республикын эгээн холын нютагууд хүрэтэр ошоно. Гансахан лэ мүнөө жэлдэ Азербайджанай ССР-эй Коммунальна ажахын министерствын «Главгаз» гэжэ управлениин хүдэлмэрилэгшэд зуун километртэ трубопровод табиhан байха юм.

Малдаа тэжээл элбэгээр бэлдэнэ

КИЕВ. (ТАСС). Украинын ажахынууд малай үбэлжэлгэдэ эзэн ёhoор бэлдэнэ.

Полтавска, Крымскэ, Волынска болон бусад областьнуудта үбhэ тэжээл бэлэдхэлгэ эмхитэйгээр үнгэргэгдэжэ байнхай. Мүнөө зун республикын колхоз, совхозуудта ниитэ дээрээ 1400 мянган тонно—нёдондо жэлэй энэ үеынхидэ ороходоо 400 мянган тонноор ехэ үбhэн бэлэдхэгдээд байнхай.

Амартахи Культурын ордон

ХАБАРОВСК. (ТАСС). Сибирь болон Алас-Дурна зүгтэхи профсоюзуудай тон томо Культурын ордоной барилга хизаарай центртэ эхилээ. Бетон, шэл болон пластикаар баригдаhан 38 мянган кубометр хэмжээтэй байшан соо уужам ехэ харалгын, лекционно, концертнэ болон спортивна залнууд түхеэрэгдэнхэй байха. Кинодо дурлагшадай студи харалга эмхидхэхэдэ таарамжатай зохид таhагтай байха, харин туристнуудай клуб аятай зохид гостиницатай болохо.

Хооhон тала байhан газарта Культурын ордон бодхогдохо юм. Энээнтэй зэргэлээд бульварнууд болон скверүүдээр хүреэлэгдэhэн байрын шэнэ кварталнууд баригдаха. Культурын ордон Совет засагай 50 жэлэй ой хүрэтэр ашаглалгада оруулагдаха ёhотой.

ЛЕНИНГРАД. Ленинградай экскаваторна заводой коллектив Вьетнамай Демократическа Республикын захил болзорhоо гурбан hара урид дүүргэбэ. Мүнөө 10 экскаватор бэлэн боло... Тэдэнэй табаниинь Вьетнам эл...гээгдэнхэй. ЗУРАГ ДЭЭРЭ: коммунис ажалай бригадын слесарнууд Е. А. Петров, Я. К. Жуков гэгшэд Вьетнам эльгээгдэхэ экскаватор холбожо байнад.
ТАСС-ай фотохронико.

Һонирхолтой документнүүд

ШУЯ. (Ивановска область. ТАСС). Клочковско hургуулиин заhабарилhан модошо дархан В... Валуев байшангай hарабша дор... уятай юумын байхые хараhа... байгаа. 1905—1907 онуудай ре...волюциин үеын документнүүд тэрээн соонь бии байба.

В. И. Ленинэй «Демократическа революцида социал-демократиин хоёр тактика» гэжэ зохёол (1905 ондо хэблэгдэhэн), «Россин социал-демократическа хүдэлмэришэнэй партиин нэгэдэлгын съезд тухай ЦК-гай мэдээсэл», «РСДРП-гэй III съезд тухай мэдээсэл», съездын тогтоолнууд болон революцинууд угаа шухаг зүйлнүүд болоно. Тэрэшэлэн Ленинэй статьянуудтай брошюра олдоо. Статьянуудынь «Вперёд» газетэдэ дам абажа томилогдоhон байна юм.

Арадай түрүүшын революциин үедэ Иваново-Вознесенскдэ, Шуяда барлагдаhан олон хуудаhанууд, уряанууд, «Пролетарий» гэжэ большевик газетын 1-дэхи номерой хэhэгүүд мүн лэ олдоhон байна. Энэ номерой түрүү бэшэ «hалхи шуурган бүри хүсэтэйгөөр болог лэ!» гэhэн Горькиин «Буревестникhээ» абтаhан уряа гаар дүүрэhэн байна.

Энэ үнэтэ зүйлнүүд нютагай музейдэ дамжуулан үгтөө.

Совед үүдэй хүдэлмэри

ДЕПУТАДУУД АЖАХЫ ДЭЭРЭ

Арадай ажахые хүгжөөхэ табан жэлэй түсэб! Энээниие бэелүүлхэдээ, ажабайдалнай али бүхы талаараа улам баян, болбосон болохо байна.

Энэ хараа шугамые бэелүүлхын хойноhоо оролдохо гээшэ депутат бүхэнэй нэрэ хүндын хэрэг мүн.

Манай сомоной XXII партсъездын нэрэмжэтэ колхоз табан жэл соо хэгдэхээр хараалагдаhан түсэбөө нилээд шударгыгаар бэелүүлжэ эхилбэ. Хабарай тарилга (6844 гектар дээрэ) яhала эмхитэйгээр үнгэргэгдөө. Һүншье урда жэлнүүдэйхиhээ элбэг дэлбэгээр hаагдана. 2-3 квартиратай арба гаран байшан гэрнүүд, 3 культбаза гэхэ мэтэ баригдажа эхилэнхэй.

Энэ колхозой ажахын бүхы hалбаринуудта манай сомоной Соведэй депутадууд шударгыгаар хүдэлнэ. Тэдэнэй олонхидынь сэхэ үйлэдбэри дээрэ ажаллана. бүхы 35 депутадуудай 19-ниинь коммунис ажалай ударнигууд юм. Дүрбэниинь энэ жэлдэ орден, медаль абаа.

Абаhаар лэ Хилганын үүлтэртэ фермын ахалагша hаалишан депутат Клара Гурожаповна Гармаевае дурдаха дуран хүрэнэ. Энээнэй хүтэлбэрилдэг гүүртынхид hү hааха, гүрэндэ худалдаха хахад жэлэйнгээ түсэбые болзорhоо хахад hара урид дүүргээ. Эндэхи hаалишад үбэлэйшье үедэ темпээ hуладхаагүй, КПСС-эй XXIII съездын хүндэлэлдэ даалгабариhаа гадуур 150 центнер hү hаагаа. Нүхэр Гармаева өөрөө бүхы гүүртэ соогоо шалгархаhаа гадна, баян дүй дүршэлөө залуу нүхэдтөө дамжуулан үгэдэг, hүүлшын гурбан жэлэй турша дотор нүхэд Нимаева, Бадмаева, Гомбоева болон бусадые hаалиин хэрэгтэ hургаа. Эдэнь мүнөө үедэ бултааран түрүү зэргэдэ ябана. Тэрэшэлэн депутадууд-hаалишад Д. Шадаева, Ц. Аюшеева, Д. Кышиктуева, П. Арсаланов гэгшэд эрхим үрэ дүнгүүдтэй.

Механизаторнуудhаа сомсоведэй депутат нүхэр Белокопытов Николай Иванович илангаяа суурхана. Тэрээнэй даадаг огородой бригада газарай эдеэ ургуулха, гүрэндэ тушааха даалгабаряа жэлhээ жэлдэ үлүүлэн дүүргэнэ.

Депутат-хонишод Р. Т. Гармаев, Л. К. Сангадиев, Л. Д. Борисов, Е. П. Эрдыниева болон бусад дунда зэргээр 100 эхэ хонидhоо 102—104 хурьга абажа, 18—20 килограмм шэгнүүртэйгээр эхэhээнь hалгаана.

Арадай hунгамалнууд өөрынгөө даалгабарита ажалhаа гадна, бүхы коллективэйнгээ hайн үрэ дүнгүүдые туйлахын хойноhоо оролдодог, үйлэдбэриин суглаануудта хабаадалсадаг, hанамжа дурадхалнуудаа оруулдаг.

Үйлэдбэриин асуудалнуудаар нютаг нютагуудта депутадуудай хабаадалгатай зүблөөнүүдые үнгэргэдэг болонхойбди. Эндэмнай ехэ шүүмжэлэл гарадаг.

Дурсагдаhан колхоз, жэшээнь, гүрэндэ үндэгэ худалдаха даалгабаряа үни хада дүүргээ юм, оройдоо 11 хоног соо хонидой ноохо хайшалалгые шанар hайнтайгаар үнгэргөө. Түсэбөөрөө 490 центнер ноохо тушаахын орондо 500-е тушаагаа. Мүн малай түл түрэhэ абалгаяа 100 процент гүйсүүлэнхэй.

Эндэ манай сомоной Соведэй депутадуудай хубита лаб бии гээшэ.

Ажахын асуудалнуудые шиидхэлгэдэ арадай hунгамалнууд өөhэдөө үльгэр жэшээ харуулхаhаа гадна, эмхидхэлэй хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаадалсаха арюун уялгатай ха юм даа. Энэнь hунгагшадай дунда баяр омогорхол үүсхэнэ.

Г. БАДМАЕВ,
Баргажанай аймагай Уланай сомсоведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ.

«ЖЕЛЕЗНЫЙ ПОТОК» ГЭЖЭ КИНОФИЛЬМ БУУЛГАНА

Краснодарска хизаарта, Усть-Лабинска районой Воронежско станицада дүтэхэнэ, «Железный поток» гэжэ А. Серафимовичай романаар үргэн хэмжээтэй үнгэтэ фильм буулгажа байнхай. Режиссёр Е. Дзиган түрүүтэй творческо коллектив өөрынгөө хүдэлмэриинэ совет засагай 50 жэлэй ойдо зорюулна. ЗУРАГ ДЭЭРЭ: hалхин тээрмын хажууда олоной хабаадалгатай сценэнүүд буулгагдажа байна.

ТАСС-ай фотохронико.

Николай Степанович Емков «Теплоприбор» заводой үнинэй хүдэлмэришэдэй нэгэн. Тэрэ хэб хэгшын мэргэжэл hайнаар шудалжа, эрхим продукци бүтээнэ. Энэнь прибор бүтээлгэдэ ехэ аша туhатай юм. Николай Степановичай хэhэн хэбээр приборнуудай частьнууд металлаар шудхагдадаг. Алдуу хэжэ, муу хэб хээ hаань, прибор бүтээхэдэ голодоhон гаргагдаха ушартай. Һаяхан нүхэр Емков «Ажалай габьяа гаргаhанай түлөө» медаляар шагнагдаа. Зураг дээрэ: Н. С. Емков ажаллажа байна.

П. БУРМАКИНАЙ фото.

АЖАЛАЙ ХУУЛИ, ГУРИМ НЯГТААР САХИХА

Ажалшадые хүдэлмэриhөөнь хуули бусаар гаргаhан тухай хэрэгүүд арадай сүүдүүдтэ олон ородог. Тиимэ хэрэгүүд 1964 ондо—337, 1965 ондо—287, байгша оной нэгэдэхи кварталда —90 байhан. Эдэ тоонуудhаа дүн хэхэдэ, сүүдээр шиидхэгдэхэ ажалай арсалдаата хэрэгүүд жэл ерэхэ бүри үсөөржэ байна. Энэ хадаа предприяти, эмхи зургаануудай хүтэлбэрилэгшэдэй зүгhөө ажалай хуулиин эрилтые сахиха талаар зарим тэды урагшатай болоhые гэршэлнэ.

Тиихэдэ республикын томо предприятинуудта (ЛВРЗ, шэлэй, зарим бусад заводууд) hүүлэй хэдэн жэлэй турша ажалшадые хүдэлмэриhөөнь хуули бусаар гаргаhан тушаа нэгэшье хэрэг сүүдтэ ороогүй байhаниие тусхай тэмдэглэмээр. Эндэ хуули сахиха албан hайнаар табигдаhан. Ажалай талаар хуулита ёhые эбдэхэ, хүнүүдые хүдэлмэриhөөнь буруугаар гаргаха ябадал олонхи ушарта багахан предприяти, эмхи зургаануудта, илангаяа профсоюзна эмхинүүдэй hула ажалтай байhан газартал үзэгдэнэ. Сүүдэй заргын хэрэг болохо ушарнууд худалдаа наймаанай, барилгын, транспортна болон бусад эмхи зургаануудаар олон гарадаг байна.

Жэшээлхэдэ, Хяагтын трикотажна фабрикын директор нүхэр Виноградов тус фабрикын ажахые даагша нүхэр Разуваевые штат хороогдобо гэhэн шалтаг дурдаад, өөрынгөө приказаар ажалhаань гаргаhан. Үнэндөө ажахые даагшын штат хаhагдаа бэшэ, харин директор өөрынгөө дурагүй хүнhөө хахасаха гэhэн шалтагаантай байгаа. Энэнь сүүдтэ ороhон хэрэгэй мүрдэлгөөр элирүүлэгдэжэ, хуули бусаар ажалhаа гаргагдаhан нүхэр Разуваев хүдэлмэридөө бусаагдаhан, тэрэнэй ажалгүй ябаhан 17 үдэрэй салин—53 түхэриг директор Виноградовай салингhаа түлүүлхээр сүүдэй шиидхэбэри абтаhан юм. Мүн Улаан-Үдын зургаадахи интернат hургуулиин директор нүхэр Гульков тус hургуулиин хүүгэдэй хубсаhа хунар хадагалдаг ажалтай А. Полуторова гэгшые ажалhаань ямаршье үндэhэгүйгөөр гаргаhан тушаа заргын хэрэг арадай сүүдээр сагаадхагдаhан байгаа. Теэд директор Гульков арадай сүүдэй шиидхэбэриие буруушаан, Буряадай АССР-эй Верховно Сүүдтэ хэрэг баряа. Үнэн юумые буруутай болгохын аргагүй, арадай сүүдэй шиидхэбэри хубилгагдаагүй бэлэй.

Нижне-Ангарскын ниитын эдеэ хоолой предприятиин бухгалтер Г. Купцовае хүдэлхэ шадабаригүй гэhэн шалтаг дурдажа, ажалhаань хуули бусаар хаяhан тушаа хэрэгые арадай сүүд хаража, ажалдань дахин оруулхаар шиидхээ. Ажалшадые хүдэлмэриhөө хуули бусаар гаргаhан эдэ мэтын заргын хэрэгүүдые арадай сүүдүүдтэ харагдаhанhаа үзэхэдэ, зарим предприяти, эмхи зургаануудай хүтэлбэрилэгшэд хүдэлмэрилэгшэдые ажалhаань гаргахадаа ехэнхи ушарта өөhэдынгөө үүсхэлээр, профсоюзай нютагай комитедэй зүбшөөрэл hурангүйгөөр үйлэдэдэг байна. Тиигэжэ тэдэнэр 1953 оной июлиин 15-да СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указаар баталагдаhан «Профессиональна союзай фабрика, заводской, нютагай комитедэй эрхэ үүргэ тухай Дүримэй» 10-дахи пунктые бүдүүлигээр хазагайруулдаг байна. Хуулиин энэ эрилтые хэрэгсээхэгүй юм гү, али мэдэхэгүй байhан дээрэhээ хүдэлмэрилэгшэдэй ажалай эрхые сахингүй, ажалшадые ажалhаа гаргаан, заргын хэрэгтэ ороhон зарим хүтэлбэрилэгшэдые дурдабал: Улаан-Үдын Железнодорожно райгүйсэдкомой коммунальна ажахын таhагые даагша нүхэр Комаров, 11-дэхи ГПТУ-гай директор нүхэр Чернев, галай аюулhаа хамгаалха командын начальник Уланов болон бусад болоно.

Хүдэлмэришэд болон алба хаагшадые ажалhаа гаргаха үедөө ажалай хуули зүришэдэг ушарнуудые профсоюзна комитедүүдэй зүгhөө хиналта hулаар табидаг байhан ябадал, тэдэнэй өөhэдөө тус хуулиие hайн мэдэдэггүйе гэршэлнэ. Энэ талаар профсоюзна дээдэ байгуулганууд доодо эмхинүүдэй хүдэлмэрилэгшэдтэ туhаламжа үзүүлдэггүй.

Ажалшадай ажалай эрхые хамгаалха хуулиие эбдэхэ ябадалтай тэмсэхэ талаар арадай сүүдүүд ехэхэн үүргэ бэелүүлхэ зэргэтэй. Теэд предприяти, эмхи зургаануудта ажалай хуули хазагайруулга гаргахагүйн тула уридшалан hэргылхэ хэмжээнүүд тон хангалтагүйгөөр ябуулагдана.

Н. БАЗАРОН,
Буряадай АССР-эй Верховно Сүүдэй ахалагша консультант.

Арсалан ЖАМБАЛОН

ХОРЁОД НАҺАТАЙ ХОНИШОН НҮХЭРТЭ

Газар дэлхэй дээрэ
Гансал дахин мүндэлжэ,
Хүсэл зориг дүүрэн
Хүдэр бэеэ хүбшэлжэ,
Хүлөө дүрөөдэ хүргэн
Хүбүүн нэрээ нэрлүүлжэ,
Хүсэд наhанда хүртэн
Хүрэжэ энэ ерээлши.
Хорёод омог
холшор наhандаа,
Хонгор гэнэн
залуу наhандаа
Гуниглахадажа
үзөөгүйлши,
Гуйбалзахадажа
ябаагүйлши.
Һортогой эмниг
хүлэг морёор
Һомон мэтэ
дүүлижэ дорюун,
Эгээл хурдан
гүйгөөшы hургаад,
Эмээл дээрээ
лабханаар hуугаад,
Гүрбэл минаа
ташуур далайнхай.
Түрбэлгүйхэн
хүхюун болонхой
Жолоо табин
зурышахадашни
Болоо гэжэ
hанадагшьеб.
Талын малша
зоной гуримаар
Малай hүүдэ —
дүршэл шудалааш,
Жара гараhан
абын замаар
Нарин ноохото
хони ажаллааш.
Энэрхы hайхан
зулгы зантай
Эжын сэдьхэл хубаалдан абаад,
Эжэл нүхэд,
наhажаал зондоо
Эрхим дээжынь
түхээжэ шадаад,
Солотойшье гээ hаа
солотой,
Хүндэтэйшье гээ hаа
хүндэтэй,
Бэлэг шэнги
баяр зугаагаа
Дэлгэн ябанаш
хонгёо дуугаар
Арбан классай
эрдэм голоод,
Аяар саашань
арьбадхахадаш,
Ажал, hуралсал
нягтаар холбоод,
Артель дээрээ
амжан ябахадаш
Хүгшэд, үбгэдэй
юрөөл дэмжэнэб —
Хүрөөш даа гэжэ
магтан хэлэнэб!

ҺОНИРХОЛТОЙ УУЛЗАЛГА

Шэлэй заводой Культурын байшангай уншалгын зал соо hонирхолтой уулзалга—аман журнал үнгэргэгдэбэ. Утынгаа амаралтада гараhан пенсионернүүд — Ф. Жуков, А. Н. Огурцова, А. С. Семенов гэгшэд республикынгаа ниислэл хото тухай, өөрынгөө завод тухай хөөрэжэ үгэбэд. Анха түрүүшын продукци яажа гаргалсаhан тухайдаа Ф. В. Жуков hонирхолтой зүйлнүүдые дурдаба.

— Минии эсэгэ шэл үлеэгшэ байhан юм. Эсэгынгээ мэргэжэл абаhан хүм. 1935 ондо, сентябриин 25-най үглөөгүүр, өөрын гарhаа нимгэн тэбхэр шэл заводтоо тушаажа үгэhэнөө мартадаггүйб,—гэжэ тэрэ мэдээсэбэ.

Удаань хуушанай хүдэлмэришэн А. С. Семенов городто түрүүшын коммунис субботнигуудай яажа үнгэрhэн тухай домоглобо. «Иимэ субботнигуудта бүхы предприятинуудай хүдэлмэришэд аргагүй эбтэйгээр гарагша hэн... 6—7 километр соо ажалдаа ябагаар ерэгшэ hэмди. Тиихэдээ үглөөгүүр цехтээ гээгдэжэ ороhон хүн юрэдөө байгшагүй бэлэй,— гэбэ.

Заводой саашанхи хүгжэлтэ тухай инженер нүхэр Б. М. Барилес элидхэбэ.

Культурын байшангай таhагууд соо фото-зурагуудай, номуудай выставкэ эмхидхэгдэбэ.

Үнинэй хүдэлмэришэдтэй иимэ уулзалганууд, аман журналнуудые ходороо үргэлжэ байха тухай үгэ гарагдаа hанамжалаа.

К. РАДНАЕВА.

ХҮНҮҮД ГЭНТЫН АЮУЛҺАА ХҮСЭТЭЙ

Ташкентын дневнигhээ

...«Ташкент» гэжэ сейсмическэ станци ерэхэдэмни, Ташкент городто газарай хүдэлhэн тухай Москва эльгээhэн телеграмма намда харуулаа hэн. Энэ хадаа Узбекистанай ниислэл хотодо болоhон гэнтын аюул тухай түрүүшын документ байгаа.

ГАЗАРАЙ дорьбооноо бидэ хашаршообди,—эдэ үгэнүүдые Ташкентын газар дээрэ самолёдhоо буумсаараа дуулаа hэм. Городые hараhаа үлүү саг соо үдэр бүри hэжэрhэн зандаа. Сейсмическэ станциин мэдээнэй ёhоор, 1966 оной апрелиин 26-да болоhон шанга хүсэтэй түрүүшын дорьбооной hүүлээр элдэб янзын 460 гара дахин газар хүдэлбэ.

ЭРТЭ үглөөгүүр. Аэродромhоо городой центр ерэбэбди. Һандаршаhан орбо-торбо модо шулуун, обоохүбөө хуушанай хирпиисэнүүд... Ори гансаараа тобойhон хана харагдана. Дээдэ ханашьегүй, палаахашьегүй. Хажуудань—модон маатинса, хабтайлгаhан нимгэн түмэр, мүн баhал шулуун, шулуун, шулуун... Саанаханань, нэгэ хэды алхамай газарта нэгэ дабхар гэр үрбыхэдэн үзэгдэнэ. Газаа талаhаань хараха янзада бүтэн шэнги. Гансал сонхонуудайнь шэл низа hүрэшэнхэй. Галта сахилгаанда сохюулhан мэтээр ханань зурыса ганташанхай. «Һандаран унажа болохо, досоонь орожо болохогүй. Аюултай» гэhэн тэмдэг тэндэ хадаатай. Бүхы үйлсэнь ходо гаратараа иимэрхүү. Хажуудахишье үйлсэнь баhал тиимэ...

ГОРГҮЙСЭДКОМОЙ түрүүлэгшэ Хуснутдин Асамов, харюусалгата секретарь Асхат Мухаметов гэгшэд намда иимэ справка үгөө: газарай хүдэлhэнэй эсэстэ 61 мянга 777 айл гэр байрагүй болошоо.

Ташкентын центр дууhан шахуу hандаргагдаа—50—70 жэлэй саана баригдаhан хуушанай шабар гэрнүүд бутаран hалаа. Центртэ оршодог олон дабхар шэнэ байшангууд—Навоин нэрэмжэтэ гүрэнэй театр, «Ташкент» гостиница, түбэй универмаг болон бусад—хуушан хэбээрээ үлэнхэй. Эдэ байшангуудые барихадаа газарай хүдэлжэ болохо байhыень харзадаа абаhан юм.

ҺАНДАРҺАН гэрнүүдэй дэргэдэ хүн зон дүүрэн. Ехэнхидээ студентнүүд. Тэдэнэр бутаржа унаhан байра байдалнуудые задална, үйлсэнүүдые сэбэрлэнэ. Ленинградска үйлсэдэ текстильнэ институдай студентнүүд хүдэлдэг. Тэдээндэ ехэл хүндэ янзатай. Яахадааб гэхэдэ, бүхэли үдэргөө гэр байрануудые задалаад, удэшэниинь шалгалта барина бшуу.

ЖУРНАЛИСТНУУДТА— радиогой, хэблэлэй болон телевидениин хүдэлмэрилэгшэдтэ зорюулагдаhан ээлжээтэ пресс-конференци городто үнгэргэгдөө. Тэрэниие партиин городской комитедэй нэгэдэхи секретарь Салих Расулов хүтэлөө. Узбекистанай правительство городой генеральна түсэбые hаяхан баталаа гэжэ городой главна архитектор Александр Якушев мэдүүлээ. Газарай хүдэлhэн, али бүхы hандарал эбдэрэл генпланда горитой нүлөө үзүүлхэгүй байна. Зүгөөр барилга хэхэ гурим нилээд хубилгагдаха болобо. Байрын шэнэ гэрнүүд нэн түрүүн городой заха газарнуудта баригдаха байна. Урданайхида орходоо Ташкент бүри гоё болохо ёhотой.

Газарай хүдэлhэнhөө боложо hургуулида ябаадүй хүүгэдэй 225, медицинын 180 эмхи зургаанууд гэмтээ, hандаргагдаа. 180 гаран hургуули, дээдэ hургуулинууд, культурно-гэгээрэлэй 36 эмхи зургаан баhал иимэ хуби заяатай байба. Һурагшад хэшээлээ болзорhоонь урид дүүргээ hэн. Ахалагша классуудайхид удаадахи классуудтаа шалгалта барингүйгөөр орохо болоо.

Үйлсэнүүдтэ палатканууд тагаргдажа, досоонь гэр байрагүй болоhон хүнүүд ажаhууна. Майн 26-най үдэшын мэдээгээр, город соо 13.887 палатка түхеэрэгдэhэн байгаа. Тэндэ хүнүүд гэр бүлөөрөө байдаг. Заримдаа нэгэ палатка соо 2—3 айл байха ушартай болодог.

„РАХМАНИНОВАЙ творчестводо зорюулагдаhан концерт» гэhэн соносхолнууд город соо няалгаатай байба. Би концертдэ ошобоб. Узбекистанай Композиторнуудай байшангай ехэшье бэшэ зал соо газарай дорьбоонhоо боложо дээдэ палаахынь зарим хуби түгдэржэ унашаhан байба. Ханануудынь мүн лэ ганташанхай. Ташкентын консерваториин доцент Надежда Рецкерэй гоё hайханаар гүйсэдхэхэдэ, Рахманиновай прелюдиин ирагуу аялга уhанай урдаhандал сценэ дээрэhээ ханхинан сууряатаба. Концертын hүүлээр Надежда Рецкерые гэртэнь үдэшөө hэм. Тэрэнэй байдаг гэртэ «Һандаран унажа болохо» гэhэн тэмдэг хадаатай байба. Хүнүүд бултааран гэрэйнь хажуудахи палатка соо hуудаг байба. Тиибэшье хүдэлмэриингөө hүүлээр Надежда үдэшэндөө эжэлүүдгүй гэртэхи комнато соогоо ороод, мүнөө газаашань гаргахын аргагүй дээрэhээ орхиhон рояль дээрээ наадаад абадаг зантай... Теэдшье хүгжэм наадажа байхада газарай хүдэлhэншье балай ойлгогдоногүй бшуу.

ЭРЭШҮҮЛЭЙ бархирхань үсөөн лэ үзэгдэдэг гээшэ ааб даа. Тиимэшье hаань бутаран hандарhан юумэнүүдые хараад, Самых Абдуллаевай уйлажа байхые хоёр нюдөөрөө хараа hэм. Энэ нүхэр искусствын гүрэнэй музейн директорээр хүдэлдэг, дайнда ябаhан хүн. Хүүртигэйнь энгэртэ Советскэ Союзай Геройн алтан медаль ялалзана. Зураглан харуулдаг искусствын дэлхэйн элитэ зохёолнууд, эртэ урда сагай ородой урашуулай зурагуудай үнэтэ коллекцинүүд, Европын уран зураашадай эрхим зурагууд, Узбекистанай уран

Аха дүүнэр-нэгэ амин

зураашад, скульпторнуудай зохёолнууд [illegible] байгаа. Мүнөө энэ музей үгы. Бүхы залнуудынь hандаргагданхай. Хамhабариин гэрнүүд сооньшье хэзээ гэлтэгүй минута бүхэндэ ханануудынь унажа болохо юм. Тиимэhээ музей соо орохо гээшэ ооhэдынь хүдэлмэрилэгшэдтэ хорюултай болонхой. Намайе тэрээ руу оруулхыень арайхан гэжэ гуйгаа hэм. Директор намтай суг ябалсаа. Бидэнтэй хамта ахалагша научна хүдэлмэрилэгшэ Елена Никифоровна мүн лэ ябалсаа. Хараха янзада досоонь ехэл айдаhатай hэн. Мүнөөнэй узбек уран зураашадай зохёолнуудай байhан залнууд огто байхагүй. Бусадшье залнуудынь баhал дууhан шахуу hандаршанхай. Харин углуу буглуугаар, палаахаа дээрэ зурагууд ябталзатай. Хэдэн мянгаад зурагууд. Искусствын бүхы зохёолнууд абарагданхай. Энэ ехэ хүдэлмэриие музейн бишыхан коллектив хэжэ гараа. Ами наhаяа гамнангүй хүдэлжэ, эндэхи хүдэлмэрилэгшэд hандаргагдаhан хананууд дороhоо 5 мянган зураг, скульптурануудые малтан гаргаа бшуу. Дайнда шархатаhан сэрэгшэдые байлдаанай газарhаа гаргаhандал мэтээр эдэниие гамтай наринаар гаргажа абарhан байна.

ГОРОДОЙ юhэн ногоон сэсэрлигүүдэй найманиинь үхибүүдтэ үгтэнхэй. Тэндэ 6 мянган хүүгэд палатканууд соо байдаг. Гүрэнэй дүүрэн тэдхэмжэ дээрэ үхибүүд бүхэли сүүдхэ соо байдаг. Городто, мүн город шадар пионернүүдэй 57 лагерь нээгдээ. Хоёр hарынгаа амаралтаhаа арсажа, бүхы багшанар үхибүүдтэеэ үлэнхэй.

МАЙН 24-НЭЙ үдэрые заяандаашье мартахагүйб. Энэ үдэр хүрэтэр иимэ шанга дорьбоо үзөөгүй hэм. Хуби заяагаараа гэхэ юм гү, юрэдөө газарай гон шангаар хүдэлхэдэ би «Ташкент» гэжэ сейсмическэ станцида байгаа hэм. Комнагонуудай нэгэн соо эрдэмтэдтэй хөөрэлдөөдшье абааб. 13 час 50 минута. Хүндөөр дүнгинэhэн абяан бии болошобо. Энэ абяан зүг бүхэнhөө дуулдажа эхилбэ: дээрэhээшье, дороhоошье, хаанаhааб даа, хажуу тээhээшье. Олон хүнүүд «газар хүдэлбэ» гэлдэн хашхаралдаба. Бултадаа стулhаа шамдуу түргөөр бодоод, юундэшьеб комнатын тэг дунда сугларан байшаба. Хананууд ехэл аягүйгөөр хахинажа захалба. Дээдэ палаахa мүнөө-мүнөө шууяса унахань гэжэ hанахаар болоо hэн. Дээрэhээ шагтагалаатай байhан люстрэ иишэ тиишээ хүдэлжэ байба. Столнууд баhал хүлтэй болоhон юумэдэл нижаганаса хүдэлбэ. Харин бүтүү хүжүүн абяан улам шангадаhаар. ...Хананууд, дээдэ палаахa дахин нижаганана. Хүнэй досоо тэсэшэгүй муу болоно. Дээрэhээм юумээр даражархина гү гэhэндэл өөрыгөөшье ойлгонгүй бэеэ монсойсо таhа барибаб. Үүдэн тээшэ хэншьеб харайна. нүгөөдүүлынь приборнууд тээшэ гүйлдэнэ. Һүүлээрнь бүхы юумэ гэнтэ дүүрэшэбэ. Аягүй жэгтэй, абяа аниргүй болошобо. Саашаа юун болохоо ааб гээд хүнүүд хүлеэhэн байгаа. Тиигээдшье газар дахин иимэ шангаар хүдэлөөгүй. Нэгэ хэды минутын үнгэрhэн хойно 7 балл хүсэтэй дорьбоон болоо гэжэ хэлээ hэн. Апрелиин 26-най, майн 10-най hүүлээр болоhон гурбадахи шанга дорьбоон тиихэдэ үзэгдэhэн байгаа. Энэ удаа газар түрүүшынхеэ үдэр хүдэлөө, оройдоол 5 секунда соо үргэлжэлөө. Тиибэшье ехэ удаан болоhон шэнгеэр үзэгдөө бэлэй.

Түрэлхиднай гэмгүй, гэмтээгүй бүтэн аа гү гэжэ харахаяа олон хүнүүд гэр гэртээ гүйлдөө hэн. Город соо үшөө олон hандарал болоhон байгаа.

УЗБЕКИСТАНАЙ культурын министр Зухра Рахимбабаева нэгэ композиторай эльгээhэн бэшэг намда харуулаа:

«...Аюул зоболон тухай дуулаад, Танда бэшэнгүй байха аргамнигүй. Нэн түрүүн үхибүүд минии hанаае зобооно. Тиигээд Ташкентые hэргээн бодхоохо хэрэгтэ бишыханшье hаань, хубитаяа оруулха гэжэ би шиидээб. Хүүгэдэй хоёр оперо намда бии, тэдэнээ Танай театрнуудта бэлэглэхэ хүсэлэнтэйб. Тэдэниие табихада ороhон мүнгэнhөөнь арсанаб. Энэ мүнгэн Ташкентые hэргээн бодхоохо хэрэгтэ зорюулагдаг лэ...».

ТАШКЕНТ городой хүүгэдэй № 5-дахи больницын главна врач Ева Блок намда иигэжэ хөөрөө:

— Манай больница городой тэг дунда оршодог байгаа. Больницамнай түрүүшын дорьбооной hүүлээр бутаржа унаа hэн. Үхибүүдые hандарhан модо шулуун дороhоо гарган абаржа, ондоо больницануудта тэрэ бэеэрнь абаашадаг байгаабди. Врачhаа эхилээд, санитаркa хүрэтэрөө бултадаа хүүгэдые абарhан байна. Бутаран унажа байhан байшан уруу хэлэн арбаад дахин үхибүүдэй хойноhоо ороhон залуу медсестранууд Валя Ефремова, Эся Ямпольская гэгшэд ами наhаяа хайрлангүй хүдэлөө. Хүүгэдые бултыень аюулhаа абараа. Гансал 12-той хүбүүн—Бабарахим Умурзанов наhа бараа hэн.

Проектнэ институдай гоё hайхан, шэнэхэн гэр бидэндэ абаhаар лэ үгөө. hэн. Хоёр-гурбан үдэр соо зөөгөөбди. Мүнөө эндэ 200 оротой хүүгэдэй больница дахинаа нээгдээ (хуушан гэртэнь 175 оро байhан). Үхибүүдтэеэ хамта палатканууд соо тэдэнэй эхэнүүдынь байлсана (юрын сагта эдэнэр эндэ байлсаха ёhогүй hааб даа). Бидэндэ бүхы организацинууд ехээр туhална, тэдээндэ баяр баясхалан хүргэнэбди.— гээд главна врач хөөрөөгөө дүүргээ hэн.

Врачнуудта, медсестрануудта, санитаркануудта, хүүгэдые абарhан бүхы хүнүүдтэ баяр баясхалан хүргэе.

ГАЗАРАЙ хүдэлhэнэй эсэстэ Ташкентын хүн зон хоёр миллион шахуу дүрбэлжэн метр гэр байрагүй болоhон байна. СССР-эй бүхы республиканууд хохидолдо ороhон городто абаhаар лэ туhалжа эхилээ hэн. Москваhаа, Львовhоо, Киевhээ, Минскhээ болон бусад городуудhаа ерэhэн, машинануудые, барилгын материал, инструмент. металл тээhэн хэдэн арбаад составуудые хараа hэм...

ХЭРШЬЕ аюултай hаань, ажаhуухада айхабтар хүндэ хүшэршье hаань, ташкентынхид ехэнхидээ түрэл городоо орхёод, ондоо тээшээ ошоногүй. Москваhаа гарахымни урда тээ Ташкент эльгээхэ бэшэг намда барюулаа hэн. Тэрээн соонь Москва айлшалхыень уриhан уряал байгаа. Харин Петр Кириллов энэ бэшэгтэнь иимэ харюу үгөө: «Ехэ баяр хүргэнэб. Зүгөөр Москва ошохогүй байнаб. Городоо hэргээн бодхоолсохоб. Тиимэhээ уулзалгаяа hайн сагай ерэтэр хойшолуулая».

Валерий ЛУЦКИЙ,
АПН-эй тусхай корреспондент.
Ташкент, 1966 оной май—июнь.

Технологическа институдай 2-дохи курсын мяханай ба мяханай зүйлнүүдэй технологиин факультедэй студентнэр Лида Сопова Люда Семенова хоёр. Эдэ хоёр басагад институдайнгаа барилгада хабаададаг. Эдэнэр будагшадаар хүдэлхэ. Эдэ хоёрой хэниинь шье гартаа кисть барижа үзөөгүй. Теэд сэхээр hанаагаа зобоногүй. Һурахал байхабди гэлсэнэ. Залуу зонууд зүрхэтэй ха юм даа. Һанаhан зориhондоо хүрэдэг зонууд бшуу.

Л. КРИВУЛИНАЙ фото.

КУАНГБИНЬДА

ОЧЕРК *)

Куангбинь, Виньлинь гү, али Нгеан провинцинуудай дээгүүр үзэгдэhэн лэ дайсанай самолёт бүхэниие мүндэр шэнгеэр сасарhан hөөнөөл угталаа. Куангбинь провинциин эмхиин секретарь бүтүүхэлэн унагаагдаhан американ самолёдой hэсые намда харуулаа. «Самолёт хэнэй унагааhые мэдэхэнь самолёт унагаахаhаа бэрхэтэй юм!» гэбэ. Нэрээшье самолёдой бүрэлhэн бэшэ лэ ... hөөнөөгүй ехэ, бага нүхэнүүд байба. Зенитнэ артиллеристнүүд, сэрэгэй частинууд, ардай милицинууд, снайпернүүдэйшье унагааhые бү мэдэ. Үбэнэй эрьеэр, Куангбиньиин добо дээгүүр бутаржа хэбтээшэ лэ самолёдуудые онгосодоо hүүгаат ябаhан загаhашад бүүдэжэ унагаагаа залам?

Би окопууд соогуур ябажа, хэдэн буушадтай хөөрэлдэбэб. Тэдэнэр хайшан гээд дайлалдадаг тухайгаа иигэжэ хөөрэбэ: «Түрүүшын үдэрнүүдтэ бидэ hөөнөөхэеэр гаргаhалжархёобди. Самолёдой тэнгэридэ харагдамсаар буудагаар байгаа бшуубди. Харин мүнөө буугайнгаа hөөнөөй хүрэхэ газарта самолёдые ерүүлээд, буудадаг болонхойбди».

—Хайшан гээд мэдэдэгбта?—гэжэ асуубаб.

— Самолёдой hүүл харагдахаа болёод, машина түб түхэрээн болошоходоо, ман урүү ниидэжэ ябана гээшэ. Иигэжэ дайсанай ниисэлэгшэд ерэхэдэнь лэ буудаха хэрэгтэй! Энээ энэ үеынь хулеэжэ бүүдэе буудахадаа алдахагүйш,—гэжэ сэрэгшэд намда хөөрэбэ.

Яахадаа эдэ хүнүүд өөдэгүйхэн буугаараа американ реактивнэ самолёдуудые унагаанаб? Эдэнэр зэбсэгтэ дайсанай урдаhаа сэхэ хараха айдаггүй, эрэлхэг зоригтой, үнэн сэхэ хүнүүд шуу. Түрэхынь зан абаритай таhаршагүй таарaлдаhан иимэ зориг эдэ хүнүүдтэ хаанаhaа бии болооб? гэжэ асуухадамни: «Нгуен Ван Чой*) ойрдоошье бүүгүй байhан мүртөө дайсанай урдаhаа сэхэ хараhан юм. Харин бидэнэр бүүтэй бшүүбди»,—гэжэ тэдэ харюусаа hэн.

Энэ хэды хоноходо зуураа, дайсантай түрүүшынхеэ уулзаhан залуушуул манай революционно ёhо заншалые ямараар сахижа байдаг hэбэ гэжэ ойлгожо абабаб. Урданьhаа колонизаторнуудтай байлдаhан хуу арад зоноймнай хэдэн мянган жэлдэ зобожо байhан ядуу байдал дабажа гарахаынь залуушуулые арбаад гаран жэл hургаад, уhалуурийн hубаг татажа, хаалтануудые барижа, элэнтэ губаэнүүдые, шабар шуты сэбэрлэжэ угадэг hэн. Ээ үниинэй сэрэгшэдэй заабаряар тарлашад кооперативтэ ородог байгаа. Социализм тээшэ хүтэлдэг эб хамтын ажал залуушье, наhатайшье хүнүүдые түгэлдэр хэсэгтэ байдаг бэлэй.

Ороной үзэгтэ оршодог нютагаархинайнгаа зэрлиг муухайгаар зобоогдожо байhан тухай дуулахадаа, эндэхи хүнүүд сэдьхэл зүрхээ доhолдог hэн. Национально-сүлөөрэлгын фронтын илалтануудай тухай мэдээсэл тэдэнэй эгээн hайн дурадхал болоно. Урда Вьетнамда булимтарагшадай хэhэн, мүнөөшье хэжэ байгаа зэрлиг ашашлалнуудые эдэ хүнүүд хэзээдэшье хүлисэхэгүй. Агууехэ эсэргүүсэлтэ тухай, Дьенбьенфуда болоhон дүлэтэ шанга тулалдаан тухай ахи нүхэдэйнгөө хөөрэхые дуулахадаа, залуушуул зоригжоно. Тэдэнэр окопуудаа хойтошье, урдашье зүгэй арад зоной hайн hайхан, амгалан тайбан байдалай үндэhэ hүүри табихын тула эршэмтэй габшагайгаар ажаллана.

Эхэ ороноо үнэн сэхэ хэды олон баатар хүбүүд, басагадааар энэ ошолгоноо Виньлиньдэшье, Донгхойдошье уулзаа гээшэбиб. Виньлиньиин үйлэнүүдтэ хоргодоо нүхэнүүд малтагданхай, углуу бүхэндэнь эдэ үйлэсэрхэг хүнүүд дайралдаад. Тэдэ тэдэнэй нэгэниинньье айхан hүрдэнэй ... дэггүй. hүни болоходол үйлэсэрнүүдтэ гарадаг, дээгүүр болон хоол баридаг газарнууд хүдэлмэрилжэ эхилдэг. Хаа хаанагүй дуу шуун, өнеэдэн наадан зэдэлдэг. Ниислэл хотоhoo ерэhэн артистнуудай гү, али нютагайнгаа артистнуудай табиhан наада харахаяа сугларна.

Үглөө бүри онгосонууд далайда гарадаг. Харин загаhашад буу зэбсэгээ бэлэн хээд ябана. Американ булимтарагшадта эсэргүүсэжэ, илалта туйлаhан оронуудай урда зүгэй аха дүүнэрэйнгээ дайлалдаахы хэрэгүүд тухай дуулахаа, үйлэсэрхи репродукторай хажууда сугларhан хүнүүдые хоёдо харахаш. Дэлхэйн бусад оронуудhаа абтаhан мэдээнүүдые тэдэнэр ехэ анхаралтайгаар шагнадаг. СССР, бусад социалис оронууд, мүн дэлхэйн олон оронууд манай тала баридаг, вьетнам арадые дэмжэдэг гэжэ hайн мэдэжэ. Куангбиньиин сэрэгшэд, мүн хоолын худаа тосхонуудтахи турын гарадаа үхибүүдэе абаашажа үлгэр дуулахадаа, илаха сагнай дүтэлөө гэжэ сэдьхэн, урма зориг бадаруулдаг.

Нгуен Кхан ВЬЕН,

Вьетнамай уран зохёолшо.

(АПН).

*) Вьетнам уран зохёолшодой «Галаар туршалга» гэhэн, Ханойдо хэблэгдэhэн рассказуудай суглуулбариhаа абтаба.

*) Нгуен Ван Чой — Сайгоной 24 наhатай электрик, айхые мэдэдэггүй подпольщик — 1964 оной октябриин 15-да американецуудай наhарта орожо саазалуулагдаа hэн. Вуудуулхаа байхадаа нюдэнь уяхан буд абажа хаяад, тэндэ байhан хари гүрэнүүдэй журналистнуудта хандан, булимтарагшадые хараагаа hэн.

ФУТБОЛ

«БАЯРТАЙ, СЭНХИР САМСАТАН!»

САНДЕРЛЕНД, июлиин 20. (ТАСС-ай тусхай корр. Н. Киселев, А. Качалов, В. Чуксеев). Дэлхэйн футбольно чемпионадай КНДР—Итали гэhэн наадаанай 38-дахи минутада добтологшо Пак Ду Ик гэгшын дэлхэйн хоёр дахин чемпионуудай ворота руу гансахан аад, шиидхэхы бүмбэгэеэ оруулжархидань, радио энэ ушарые иигэжэ тайлбарилба: «Эрсом-парк» стадиониие баярай долгин зэдэлүүлбэ», «Мидлсбро» клуб Англиин дээдэ лигдэ орожо ерэhэн шэнги байба».

Корейцүүдэй ахалагша тренер Мен Ре Хен наадаанай hүүлээр манай футболистнуудта иигэжэ мэдүүлээ: «Бидэнэр советскэ командада алдаабди. Энэ муу гээшэ. Мүн энэ ушар хадаа hайн байна. Бидэнэр зохихо тобшолол хэжэ, саашадаа хараадаа абадаг болохобди. Бидэнэр чилиинхидые, италиинхидые шүүгээбди. Энээнэй hүүлээр бүлэг соохи hууримнай иимээр хубаарилагдана: «СССР, КНДР, Итали, Чили». Энэ үгыень италиинхид юумэн дээрэ тоогоогүй. Корейцүүдтэй уулзахадаа, Пенальти гэгшынгиье туhаламжаар чилиинхидэй шүүхэгүйдэнь баhал тоогоогүй юм.

«Корейн футболистнуудhaa айнагүй ха гүт?»—гэhэн журналистнуудай асуудалда «Скуадры Адзурры» командын тренер Фаббри иигэжэ мэдүүлээ hэн. «Хэрбээ бидэнэр тэдээндэ шүүгдээ hаа, би өөрыгөө хүндэлхээе болихоб». Теэд яахаб, бүдүүлиг hанаанай хойшолон гаража ерээ. «Мидлсбро» сэнхир самсатанда» иигэжэ хэлээ: «Баяртай, Итали!»

Өөрынгөө бүлэгтэ хүсэтэй гэжэ тоологдодог команда наадаанhaa гаража, гэртээ бусаха баатай болонхой. Тиихэдэ энэ команда болбол юрын ушараар бэшэ, харин мэргэжэлээ наадаанhaa наадаанда дээшэлүүлжэ байhан корейцүүдэй бэрхэ шадабариhаа илагдаhан байна.

1950 ондо США футболоор Англиие шүүhэн юм. Мүнөө Корей Италиие шүүгээ. Корейн спортсменүүдэй энэ амжалтые мүнөөдэр газетэнүүд иигэжэ тодорхойлно: «Футболой шэнэ наци түрэбэ», «1950 онhoo хойшо дэлхэйн түрүү hуури эзэлхын түлөө наадаанай эгээн юрэ буса, үзэгдөөгүй ушарал». «Иимэ «Эгээн дээдэ» хэмжээнэй наадаанда тэдэнэр түрүүшынхеэ хабаадаба».

«Энэ хадаа корейцүүдэй гоё hайхан наадан байжа, футболой наци байhан италиинхидые эшэгүүритэй байдалда оруулхаhaa гадна, футболой залуу орон бүхэн дэлхэйн кубогай түлөө тэмсэжэ шадаха гэжэ харуулаа»—гээд «Дейли экспресс» бэшэнэ.

Фаббри командынгаа 7 хүниие hэлгэхэдээ, добтолгодо дахинаа Риверу гэгшые табиба. Тиигэбэшье hаань, Италиин «сэнхир самсатан» бэшэ, харин эрэлхэг зоригтой корейцүүд наадаанай шэнжые харуулаа. Воротае Ли Чан Мен hайнаар хамгаалаа. Тэрэ гурбан сохилтоhoo өөрынгөө командые абарhан байна. Забhар болохын урда тээхэнэ Хан Бон Джин бүмбэгэеэ Пак Ду Ик гэгшэдэ гоёор дамжуулан үгэжэ, тэрэнь 18 метр шахуу газарhaa Пеле гэгшэhээ өөрэгүй сохилто хэжэ түгэсхэhэн юм.

Хёордохи таймда италиинхидай командаhaa Булгарелли гэгшэ гэмтэл абажа наадаанhaa гараа. Иигэжэ корейцүүдэй италиинхидые шүүхэдэнь, СССР-эй суглуулагдамал команда өөрынгөө бүлэг соо нэгэдэхи hууринда гараба. Манай команда 4 очкотой болоо. Мүнөө энэ командые хэншье хүсэхэ аргагүй.

Мүнөөдэр болохо СССР—Чили гэhэн командануудай наадаанhaa дүрбэдэхи ээлжээнэй наадаанда Португалиин командатай хэнэй наадаха байhаниинь тодорхойлогдохо юм. Советскэ футболистнуудай шүүгээ hаань гү, али тэнсээшье hаань, КНДР наадаха. Хэрбээ энэ наадаанда гурбан очкотой болоо hаа, Чили наадаха юм.

Юундэ Португалиин суглуулагдамал командатай наадагдаха бологдоноб? Ушарынь гэхэдэ, энэ команда гурбадахи бүлэгтэ бразилиинхидые шүүжэ, илагша болоhон юм. Ливерпулиин стадион—«Гудисон паркда» болоhон Португали Бразили хоёрой наадые бидэнэр хараhан байнабди.

Бразили Португали хоёрой наадые хүн зоной ямараар хүлеэhэн тухай хэлэhэнэйшье үлүү. «Энэ наадан хүнгэн бэшэ байха ёhотой. Бидэнэр илахал гэжэ хододоо найдадагбди,—гээд, наадаанай урда тээ Португалиин Форвард Эйсебио мэдүүлhэн юм. (Эйсебио—Европын эрхим футболист гэhэн нэрэ хоёр жэл удаагуур зүүжэ ябана).—Энэ илалта бидэнэртэ ерэжэшье болохо, үгышье байжа болохо. Португалиие бурхан хараха юм аабза». Үнэхөөрөөшье венгернүүдтэй, мүн болгариинхидтай наадахадань, португалиинхидые «бурхан лэ» хараа гээшэ. Болгариинхид өөhэдынгөө ворота руу өөhэдөө нэгэ бүмбэгэ сохижорхёо hэн, hүүлээрнь хайхарамжагүй дээрэhээ үшөө нэгэ бүмбэгэ оруулха арга боломжо португалиинхидта олгуулhан байгаа.

Үсэгэлдэр португалиинхидта баhал аза талаан болобо: бразилиинхидай вратарь Манго болошогүй алдуунуудые хээ. Энээнэй ашаар Симоэс, Эйсебио гэгшэд 2 бүмбэгэ оруулhан байна. Харин гурбадахи бүмбэгэнь (энээниие Эйсебио баhал сохиhон байна) үнэхөөрөө гоё hайхан байгаа. Дэлхэйн чемпионууд харюугай оройдоол ганса бүмбэгэ сохиhон байна. Пеле саг үргэлжэ «харуулшантай» байhан хадаа бүмбэгэ сохижо шадаагүй. Һүүлэй hүүлдэ Пеле гэмтэл абаhан байна. Энээнэй hүүлээр бразилиинхид юушье хэжэ шадахагүй гэжэ ойлгогдоо hэн. Бразилиинхидай вратарь Перейр гэгшын (энэ хүн Яшинай hүүлээр Европодо хоёрдохи вратарь гэжэ нэрэтэй юм) наадан тулюур туйган байгаа.

Наадаанай зарим тэды дүнгүүдые харуулая: португалиинхид 24 дахин бразилиинхидэй ворота руу бүмбэгэ сохёо, бразилиинхид—21 дахин. Вратарьнууд туд бүридөө 11 бүмбэгэ абараа. Команда бүхэн хоёр тээhээ 7 бүмбэгэ углууhaa сохёо. Португалиинхид наадаанhaa нэгэшье гараагүй, харин бразилиинхид дүрбэ дахин офсайдта ороhон байха юм.

«Дэлхэйдэ футболой шэнэ шэнжэ нэбтэрүүлhэн бразилиинхидэй үе саг үсэгэлдэр үдэшэ «Гудисон паркда» түгэсөө. Юрэ бусын ушар боложо, мүнөөдэр Венгриин командын бүри ехэ тоотойгоор алдаагүй гээшэ hаань, бразилиинхид гэртээ бусаха баатай болонхой»— гээд, «Дейли мейл» газетэ бэшэнэ. Пеле гэгшэдэ зэрлиг бүдүүлигээр хандаа. Энээндэ Англиин арбитр Д. Маккейб гэгшэ олон ушарта зэмэтэй юм. Тэрэ хадаа наадаанай гурим зарим ушуулай эбдэхэдэнь хамаагүйгөөр хандаа Бүхы дээрээ энэ наадан бүдүүлигээр, наадаанай журамгүйгөөр үнгэрөө гээд шэнжэлэгшэд тэмдэглэнэ.

Тиигэжэ португалиинхид эгээн ехэ—6 очкотой болобо. Энэ Ливерпулиин бүлэг хоёрдохи hуури эзэлжэ, манай командатай хэн наадахань гээшэб? Энэ асуудалда Болгари—Венгри гэhэн наадаанай дүн харюусаха.

Дүрбэдэхи ээлжээнэй наадаанда хабаадаха эрхэ олоhон команданууд гэхэдэ иимэ: мексиканецүүдтай наадажа тэнсэhэн уругвайцууд, швейцариинхидые 2:0 гэhэн тоотойгоор шүүhэн аргентинецүүд болоно.

Дүрбэн жэлэй hүүлээр үhөөнь абтаба

САНДЕРЛЕНД, июлиин 21. (ТАСС-ай тусхай корр. Н. Киселев, А. Качалов, В. Чуксеев). СССР Чили хоёрой наадан үсэгэлдэр бороотой үдэшэ «Рокер-парк» гэдэг стадион дээрэ болобо. Энэ наадан нэгэдэхи hуури абаhан советскэ футболистнуудта ямаршье үүргэ дүүргэхэгүй hэн.

...Мүнөөдэр үглөөгүүр «Пять мостов» гэдэг отельдэ «сэрэгэй зүблөөн» болобо. Луис Аламос Чилиин журналистнуудай туhаламжаар өөрынгөө командын зориг бадаруулхые оролдоно. «Илахын тула бидэнэр бүхы хүсэеэ гаргаха ёhотойбди. Наадан дээрэ ехэ юумэн табигдаатай юм»,—гээд, тренер наадагшадые уриална. Табан үдэрэй саана КНДР-эй футболистнуудтай тэнсэжэ, урдань үнгэрhэн чемпионадай бронзово шан абаhан команда алтан бурханай түлөө hорёондо хабаадахагүй болоhон юм. Харин италиинхидай шүүгдэhэнэй hүүлээр дахинаа найдаха үндэhэ баримта бии болоо hэн. Тиихэдэ мүнөө СССР-эй суглуулагдамал командые шүүгээ hаа, дүрбэдэхи ээлжээнэй наадаанда чилиинхид хабаадаха байгаа.

Команданууд иимэ составтайгаар наадаа:

СССР: Кавазашвили, Гетманов, Шестернев, Корнеев, Островский, Воронин, Афонин, Метревели, Серебряников, Маркаров, Паркуян.

Чили: Оливарес, Валентини, Круз, Фигероа, Виллануэза, Маркос, Прието, Арая, Ланда, Явар, Санчес.

Шэнэлэгдэhэн манай командада (Воронин Шестернев хоёр лэ энээнэй урдахи наадаанда хабааhан юм) шанга добтолгонуудые дабажа гараха саг ерээ hэн.

25 минутын туршада бэе бэеэ шэнжэлhэнэй hүүлээр хоёр талаhаа добтолго эхилээ. Түрүүшээр Воронин ворота руу буудажа эхилнэ. Энээнэй hүүлээр минута хахадай үнгэрөөд байхада чилиинхидэй добтологшо Явар Кавазашвилиин алдуу хэhэнэй ашаар хооhон байhан ворота руу бүмбэгэ сохиходоо алдажархёо. 20 минута болоод байхада, Ланд манай вратарьтай урда урдаhаа харалсашоод байгаа. Энэшье ушарта Кавазашвили дахин илаба.

30 минутын болоходо тоо нээгдэбэ. Энэ тоое киевлянин Валерий Паркуян эрхим hайн сохилтоор нээгээ. Энэ хадаа ороной залуу футболистын hайн амжалта болоо юм!

Энээнэй hүүлээр 4 минутын үнгэрөөд байхада, хөөрсэгэнэлдөөе hамбаашалан, Маркос харюугай бүмбэгэ оруулаа.

Наадаанай хоёрдохи таймда манай хамгаалагшадта шанга байдал тудаа. Манай суглуулагдамал командын капитан Шестерневой тактическа талаараа мэргэжэл шадабаритайгаар наадаhанай ашаар манай ворота хамгаалагдаhан байна. 86 минутын боложо байхада Паркуян «улаан самсатанда» үшөө нэгэ амжалта асарба. Энэ хадаа ехэ удха шанартай сохилто болоо hэн. Һамбаа оложо, Валерий нүгөөдүүлэйнгээ воротагай хажууда орожо ерэбэ. Тиихэдэнь тэрэниие самсаhаань барижа байлгаха гэhэн байгаа. Тэрэньшье бүтээгүй. Оливарес гэгшэтэй нюур нюурааараа уулзашаhан Валерий энэ ушарта гансал зүб шиидхэбэри абаа hэн—яаралгүйхэнөөр, шадабаритайгаар вратариин толгой дээгүүр бүмбэгэеэ шэдэжэрхёо бэлэй. Мүнөөдэрэй наадаараа Паркуян манай командада тол hуури эзэлхэ эрхэ олгоhон байна.

Иигэжэ СССР-эй суглуулагдамал команда 1962 ондо 2:1 гэhэн тоотойгоор шүүгдэhэн үhөөгөө чилиинхидhээ абаба гээшэ.

АНГЛИ. Футболоор дэлхэйн VIII чемпионат боложо байна. Зураг дээрэ: СССР-эй спортсменүүд наадаагүй сүлөөтэй сагтаа Сандерлендын стадион дээрэ hорилго хэжэ байдаг. Наада захадань М. Хурцилава (зүүн талаhaa), В. Гетманов.

ТАСС-ай фотохронико.

ДЭЛХЭЙН ЗҮГ ЗҮБХИС БҮХЭНhЭЭ

Ханойдо выставкэ болобо

ХАНОЙ, июлиин 20. ТАСС-ай корр. Е. Кобелев иигэжэ дамжуулна:

Дайшалхы ёhoор бэеэ зэhэнхэй Ханой Вьетнамые хамгаалха уласхоорондын үдэр тэмдэглэжэ байна. «Бусаагдаhан мэсэ» гэжэ нүүрай дэргэдэ Урда Вьетнамай сүлөөрэлгын армиин дуунай аялга ханхинан зэдэлнэ. Тэндэ «Эхэ ороноо аршалхын түлөө США-да эсэргүү тэмсэлдэ зорюулhан Урда Вьетнамай литература болон искусство» гэhэн выставкэ нээгдээ.

Агаарай добтолгоhoo хамгаалха заабариин ёhoор, тус выставкэ өөрынгөө хүдэлмэриие имагтал үдэшэлэндөө эхилдэг юм.

Выставкэ дээрэ Хойто болон Урда Вьетнамай уран зохёолшодой болон журналистнуудай бэшэhэн зохёолнууд, американхидай зэрхэг түримхэй добтолгодо эсэргүүсэн бодоhон вьетнам арадай баатарлиг тэмсэл харууhан зүжэгүүдhээ болон кинофильмнүүдhээ абтаhан зурагууд үргэнөөр табигданхай юм.

Вьетнам арадай тэмсэлдэ дэлхэйн олон оронуудай арадуудай талархалда выставкын тусгаар зал зорюулагданхай. «Америкын зэрхэг түримхэй добтолгодо эсэргүүсэhэн Урда Вьетнамай арад зониие дэмжэhэн дэлхэйн арадуудта баясхалан хүргэнэбди»—гэжэ үнэн зүрхэнhөө хэлэгдэhэн үгэ хүүрнүүд хэлэн олон стендүүд дээгүүр бэшэгдэнхэй. Урда Вьетнамай сүлөөлэгдэhэн газар нютагуудаар ябажа үзэhэн хари гүрэнэй журналистнуудай фото-зурагуудтай, эрэлхэг зоригто энэ орон тухай тэдэнэй бэшэhэн зохёолнуудтай выставкэ харагшад танилсаха болоно. Мүн совет хэблэлэй материалнуудые выставкэ дээрэ харуулхын тулада ехэхэн hуури үгтэнхэй.

Урда Вьетнамдахи байлдаан

ПАРИЖ, июлиин 20. (ТАСС). Урда Вьетнамай сүлөөрэлгын армиин сэрэгшэд Сайгонhoo баруун хойгуур 34 километрэй газарта США-гай ябаган сэрэгүүдэй 25-дахи дивизиин 1 рото солдадуудые үсэгэлдэр бүhэлhэн бэеэрээ, хяа hамна сохибо. 2 час тухай үргэлжэлhэн байлдаанай болохо үедэ тэрэшэлэн американска вертолёт унагаагдаа. Энээн тухай американска командованиин түлөөлэгшын хэhэн мэдүүлгэдэ түшэглэн, Франс Пресс агентствын корреспондент Сайгонhoo мэдээсэнэ.

Зэрхэг түримхэйшүүлые шэнгаар сохино

ХАНОЙ, июлиин 20 Энэ жэлэй түрүүшын зургаан hара соо Сайгон-Зиадинь гэжэ газарта, мүн Танам болон Телон гэжэ провинцинуудта Урда Вьетнамай патриодууд дайсанай 26 мянга гаран солдадуудые хюдаhан, шархатуулhан байгаа. Эдэнhээ 12684-ниинь американска, 350-ниинь Урда Корейн сэрэгэйхид болоно.

ВИА агентствын мэдээсэлэй ёhoор, Урда Вьетнамай сүлөөрэлгын арми дурсагдаhан газар нютагуудта энэ үе соо 262 самолёт үгы хэhэн, 380 сэрэгэй ашаа шэрэдэг зэбсэгүүдые hалгааhан, 16 моторно судна уhанда шэнгээhэн гү, али гэмтээhэн байха юм.

НИГЕРИ. Оништа гэжэ хото Нигер мүрэн дээрэхи томохон худалдаа наймаанай түб газар юм. Зураг дээрэ: дэлгүүр шадархи ашаа шэрэгшэдэй хүлеэн байдаг газар. Иимэ бишыхан ябаган тэргээр городой алишье захада нэгэ хэдэн хашарhа мүнгөөр ашаа шэрэжэ абаашадаг байна.

ТАСС-ай фотохронико.

1222 американска самолёт унагаагдаа

ХАНОЙ, июлиин 20. (ТАСС). Хойто Вьетнамда американска авиациин дээрмэшэн ёhoор добтолон орохо үедэ Вьетнамай Арадай армиин агаарай добтолгоhoo хамгаалха частьнууд, дүүрэн бэшэ мэдээнэй ёhoор, мүнөөдэр дайсанай 10 самолёт унагааба. Тэдээнhээ 6 самолёдынь Ханойн болон Хайфоной оршондо унагаагдаа гэжэ ВИА агентство мэдээсэнэ. Тэндэ хэдэн американска лётчигууд плендэ абтаа.

Тиигээд ерэхэлээрээ, Хойто Вьетнамда бүхыдөө 1222 американска самолёт унагаагдаа гээшэ.

Үнэн зүб тэмсэл дэмжэгдэнэ

ПРАГА, июлиин 20. (ТАСС). Вьетнам арадай тэмсэлтэй уласхоорондын hаналаа нэгэдэлгын жасаhаа 20 мянган доллар Бүхэ дэлхэйн профсоюзуудай федерациин генеральна секретарь Луи Сайян Чехословакида байдаг ДРВ-гэй элшэн сайд Фан Ван Шу гэгшэдэ мүнөөдэр барюулаа.

ЧТК агентствын мэдээсэhэнэй ёhoор, энэ мүнгэн вьетнам арадта эм дом худалдажа абахын тулада зорюулагданхай.

ВФП-дэ нэгэдэhэн 138 миллион профсоюзуудай гэшүүдэй үмэнэhөө Луи Сайян вьетнам арадай баатарлиг тэмсэлдэ талархажа байhанаа мэдүүлээд, Вьетнамда США-гай хэhэн зэрхэг түримхэй добтолгые буруушааба.

Улаан-Баатарта болоhон үерэй хойшолон

УЛААН-БААТАР, июлиин 19. (ТАСС). Улаан-Баатарта болоhон үертэй тэмсэхэ талаар онсо комиссиин мэдээсэлые «Үнэн» газетэ толилоо. Мэдээсэл соо иигэжэ тэмдэглэгдэнэ. Хоёр үдэрэй турша соо Улаан-Баатарта 98,5 миллиметр шииг нойтон — жэлэй турша соо энэ райондо ородог бороо хурын 30 тухай процентнь ороhон байна. Туула мүрэнэй уhанай нюруу 151 сантиметрээр нэмээ. Городой Хүдэлмэришэнэй болон Октябрьска районуудта ехэ талмай уhанда абтаа.

Уhанай үер промышленна предприятинуудта материальна ехэ хохидол ушаруулhан байна. Түбэй болон Толгойн электростанцинууд, электро-дамжуулгын шэжэмүүд гарhaa гараа, промышленна предприятинууд, хангалгын баазанууд болон складуул уhанда абтаа.

Шоссейнэ болон түмэр харгынуудай хэдэн шухала хүүргэнүүд hандаргагдаа, уhаар хангадаг станци, канализаци, хэлхээ холбоонной утаhа шэжэмүүд уhанда абтаа, олон тоото hээлы гэр, эрхэтэдэй эд зөөри уhанда урдан ошоо. 57 хүн уhанда орожо үхөө.

Городой ажалшад, Арадай армиин сэрэгшэд, милициин хүдэлмэрилэгшэд, тэрэшэлэн партиина, гүрэнэй, ниитын организацинууд уhанай үертэй тэмсэлдэ эдэбхитэйгээр хабаадалсаа гээд мэдээсэл соо тэмдэглэнэ.

Совет ханинар ехэ туhаламжа үзүүлээ гэжэ онсолон тэмдэглэгдэнхэй. Уhанда абтаhан газарнуудай хүн зониие абарха, районуудые эдеэ хоолой зүйлнүүдээр хангаха хэрэгтэ өөhэдынь гуйлтаар Монгол эльгээгдэhэн совет вертолёдууд ехэ үүргэ дүүргээ. Советскэ Союз энергопоездые Монгол эльгээжэ, электростанцинуудые заhабарилгада туhална. Үнэн зүрхэнэй нүхэрэй ёноной туhаламжа үзүүлhэнэйнь түлөө совет хүнүүдтэ ниислэлэй ажалшад халуун баясхалан хүргэнэ.

Үерэй хойшолонгуудые тон богонихон болзор соо усадхахын тулада ниислэлэй ажалшад мүнөө угаа ехэ эршэ зоригтойгоор хүдэлжэ ороо гээд мэдээсэл соо заагданхай.

ПРАВДА БУРЯТИИ

Мүнөөдэрэй номерто

Нэгэдэхи хуудаhанда: «Мелиорациин аша үрэ» гэhэн түрүү бэшэг; hүниин бэлшээри шалгаhан корреспонденци; республикын hонинууд; ТАСС-ай шухала мэдээсэлнүүд.

Хоёрдохи хуудаhанда: И. Воробьевой «Мал ажалай шухала hалбари» гэhэн статья; барилгашадай үдэртэ зорюулан, «Бүтээгшэд» гэhэн фоторассказ; Г. Юдинэй «Юушье даалгаа hаа» гэhэн корреспонденци; В. Штыковэй «Техническэ дэбжэлтэ болон мэдээсэлнүүд» гэhэн статья.

Гурбадахи хуудаhанда: «Уншагшадай бэшэгүүдтэй танилсаха зуураа» гэhэн гаршаг доро А. Игумновагай «hэшхэл тухай» гэhэн корреспонденци; хилын саанахи hонинууд.

Дүрбэдэхи хуудаhанда: спортын hонинууд; соносхолнууд.

Редактор Ц. О. ОЧИРОВ.

Манай адрес, телефонууд:

АДРЕС ОБЪЕДИНЕННОЙ РЕДАКЦИИ: гор. Улан-Удэ, улица Ленина, 35. Телефоны: редактора—23-67, зам. редактора—38-42, зам. редактора—35-84, секретариата—27-37, отделов: сельскохозяйственный—47-59, 35-14, промышленный—48-89, 33-61,

Улица ЛЕНИНА, 26. Телефоны отделов: партийной жизни—40-49, идеологический—24-74, 60-21, советского строительства и быта—34-93, рабселькоров и писем—25-41, 38-30, информации—34-05 и переводов—24-74.

гор. Улан-Удэ, типография управления по печати при Совете Министров Бурятской АССР.

Н-03567. Зак. № 523.

БУРЯАД ҮНЭН

4-дэхи нюур.

1966 оной июлиин 22.